1665 ALİ BEY'in el yazması - Eski Ahit (Tevrat, Zebur v.s.) 2022-01-17

http://osmbibletextreader.com/viewPDF.php?bibleTitleId=18&bookId=223&iso=tur&st=

Eyyûb

Evvelki bâb

1 1 ʿÛs vilâyetinde bir âdam var idi • ȯnuŋ adı Eyyûb idi • ol âdam kâmil ve doğru ve Allahdan korkar hem yaramazlıkdan
gerỉ çekilir kimesne idi

2 ȯŋa yedi oğul üç kız doğdular

3 yedi biŋ koyunuŋ sürűsü var idi ve üç biŋ deve beşyüz çift öküz ve beşyüz sıpa hem ʿayâli katı çok ve ol âdam cümle şark
oğullarından ziyâde büyük idi

4 ve oğulları varıp herkes ȯnda kendỉ kendỉnden ziyâfet ėderlerdi ve gönderip üç kız karındaşlarını bile yemeğe ve içmeğe
çığırlardı

5 bu kez oldu ki ziyâfetiŋ devri tamâm oldukdan soŋra Eyyûb gönderip onları takdîs ėderdi ve sabâhdan kalkıp cümle onlarıŋ
ʿadedince zebîhalar {zebh} ėderdi zîrâ Eyyûb dėr idi ki belki oğullarım günâh ėtdiler ve kalbinde Taŋrı hakkına küfür
söylediler • cemîʿ eyyâmda Eyyûb böyle ėderdi

6 ve bir gün oldu ki Taŋrı melekleri Allah Teʿâlânıŋ huzûrunda durmağa geldiler • Şeytân dahi aralarına geldi

7 ve Allah Teʿâlâ Şeytâna dėdi ki nereden gelirsin • Şeytân dahi Allah Teʿâlâya cevâb vėrip dėdi ki yeri dolaşmakdan ve içinde
gezmekden gelirim

8 ve Allah Teʿâlâ Şeytâna dėdi ki kulum Eyyûb üzerine ıttılâʿ ėtdiŋ mi ki yerde ȯncılayın kâmil ve doğru ve Allahdan korkar
ve yaramazlıkdan gerỉ çekilir âdam yokdur

9 Şeytân dahi Allah Teʿâlâya cevâb vėrip dėdi ki Eyyûb Allah Teʿâlâdan müftden mi korkar

10 sen ȯŋa ve ȯnuŋ evine hem cümleye nesi varise dolay yaŋa havlîyi çekmediŋmi • elleriniŋ işine bereket vėrdiŋ ve sürüsü
yerde çoğaldı

11 ammâ gel şimdi eliŋi sal ve cümle nesi varise dokun da gör saŋa yüzüŋe küfür söylemez mi

12 bu kez Allah Teʿâlâ Şeytâna dėdi ki işte her nesi varise eliŋde olsun ancak kendỉye eliŋi salmayasın pes Şeytân Allah
Teʿâlânıŋ huzûrundan çıkdı

13 ve bir gün oldu ki Eyyûbüŋ oğulları ve kızları ilk doğmuş karındaşınıŋ evinde yeyip şarâb içerlerdi

14 ve Eyyûba bir haberci gelip dėdi ki öküzler cift sürer iken ve sıpalar kendỉ yanlarında otlar iken

15 Sebâ âdamları akın ėdip onları aldılar ve oğlanları tîğ-i bürrân ile urdular ancak saŋa haber vėrmek içi̇n yalıŋız ben kurtuldum

16 o dahi söyler iken bir ġayrı gelip dėdi ki Taŋrınıŋ âteşi göklerden düşdü ve sürűyű hem oğlanları yakıp onları telef eyledi ancak saŋa haber vėrmek içi̇n yalıŋız ben kurtuldum

17 bu dahi söyler iken bir ġayrı gelip dėdi ki Kesdânîler üç bölük kurdular da develer üzerine yürüdüler ve onları aldılar hem oğlanları tîğ-i bürrân ile urdular ancak saŋa haber vėrmek içi̇n yalıŋız ben kurtuldum

18 o dahi söyler iken bir ġayrı gelip dėdi ki oğulların ve kızlarıŋ ilk doğmuş karındaşınıŋ evinde yeyip şarâb içer iken

19 işte beriyye ötesinden bir ʿazîm rûzigâr gelip ol eviŋ dört köşelerini urdu ki oğullar üzerine yıkıldı da öldüler ancak saŋa haber vėrmek içi̇n yalıŋız ben kurtuldum

20 o zamân Eyyûb kalkıp kaftânını yırtdı ve başını kırkdı da yere düşdü hem secde eyledi

21 ve dėdi ki anamıŋ karnından çıplak çıkdım ve oraya çıplak döneceğim • Allah vėrdi de Allah aldı • Allah Teʿâlânıŋ ismi mütebârek olsun

22 bu cümle ile Eyyûb günâh ėtmedi ve Taŋrıya nâ-sezâ söz vėrmedi ¤

İkinci bâb

2 1 Ve bir gün oldu ki Taŋrınıŋ melekleri Allah Teʿâlânıŋ huzûrunda durmağa geldiler ve Şeytân dahi gelip Allah Teʿâlânıŋ huzûrunda durmak içi̇n aralarında geldi

2 ve Allah Teʿâlâ Şeytâna dėdi ki nereden gelirsin • Şeytân Allaha cevâb vėrip dėdi ki yeri dolaşmakdan ve içinde gezişmekden gelirim

3 Allah Teʿâlâ dahi Şeytâna dėdi ki kulum Eyyûb üzerine ıttılâʿ ėtdiŋ mi ki yerde ȯncalayın kâmil ve doğru ve Allahdan korkar ve yaramazlıkdan geri̇ çekilir âdam yok ve şimdi dahi kendi̇ kemâlini tutar eğerçi beni ȯnuŋ üzerine tahrîz ėtdiŋ ise ki ȯnu̇ sebebsiz helâk ėdem

4 Şeytân dahi cevâb vėrip dėdi deri yerine deri ve bir âdamıŋ her nesi var ise kendi̇ cânı içi̇n vėrir

5 ammâ gel şimdi eliŋi sal da ȯnuŋ kemi̇ğine hem ȯnuŋ etine dokun da bak saŋa yüzüŋe küfür söylemez mi

6 pes Allah Teʿâlâ Şeytâna dėdi ki işte kendi̇ dahi eliŋde olsun ammâ cânını sakla

7 Şeytân dahi Allah Teʿâlânıŋ huzûrundan çıkdı ve Eyyûbü yavuz uyuzak ile ayağı tabanından tâ depesine dek urdu

8 o dahi kendi̇ye bir saksı pâresini ȯnuŋla kaşınmak içi̇n aldı ve kendi̇si göl içinde otururdu

9 ve ʿavratı ȯŋa dėdi ki dahi sen kemâliŋi tutarsın • Taŋrıya küfür söyle de öl

10 ol ȯŋa dėdi ki deli̇leriŋ birisi söylediği gibi söylersin • belî Allah Teʿâlâdan íyi̇liği kabûl ėdelim de kemliği kabûl ėtmeyelim • bu cümle ile Eyyûb kendi̇ dudakları ile günâh ėtmemiş

11 pes Eyyûbüŋ üç dostları bu cümle ȯŋa vâkiʿ olan belâyı işidip herkes kendi̇ yerinden geldi • Elifâz Temânî ve Bildâd Sûhî hem Sofâr Nâʿamânî cümlesi ȯŋa taʿziyye ve tesliye içi̇n gelmeğe tergim ėtdiler

12 ve ırakdan gözlerini refʿ ėdip ȯnu̇ bilmediler • bu kez âvâzlarını kaldırıp ağladılar ve herkes kendi̇ kaftânını yırtıp başlarına
açdılar göklere atarak

13 ve ȯnuŋla toprakda yedi gün ve yedi gėce oturdular da ȯŋa söz söyler kimse yok idi zîrâ gördüler ki ağrısı pek büyük idi ¤

Üçüncü bâb

3 1 Bundan soŋra Eyyûb ağzını açıp kendi̇ gününe söḡdü 2 ve Eyyûb çığırıp dėdi ki

3 Keşki doğduğum gün yok olmuş olaydı

ve ol gėce ki erkek tevlîd olundu dėnildi

4 keşki ol gün karaŋlık olsa idi

Allah Teʿâlâ ȯnů yukarɨdan istemeyip

üzerine nûr şaʿşaʿa ėtmese idi

5 zulümât ve ölüm gölgesi ȯnů nâpâk eylese idi

üzerine bulut sâkin olup

günüŋ sâm yeli ȯnů rehb eylese idi

6 ol gėceyi duman kaplasa idi

yılıŋ günleri arasında sevinip

aylarıŋ hisâbına girmese idi

7 işte ol gėce yalıŋız olup

içinde ırlayış girmese idi

8 günlere söḡenler ȯŋa söḡsünler

onlar ki yaşlarını kaldırmağa hâzırlardır

9 âhşâmınıŋ yıldızları müteġayyîm olsunlar

ziyâlaya katlana da yoğ ola

seheriŋ taŋlarını görmesin

10 ki karnımıŋ kapɨlarını kapamadı

ve gözlerimden zahmeti saklamadı

11 niçi̇n ana rahminde ölmedim

ve karından çıkdığımda vefât ėtmedim

12 niçi̇n baŋa dizler ve emmek içi̇n memeler sunuldu

13 zîrâ şimdi yatırdım ve râhat ėderdim

uyurdum da o zamân baŋa huzûr olurdu

14 pâdişâhlar ve yeriŋ vezîrleri ile

ki kendi̇lerine harâbeleri binâ ėderlerdi

[illegible]hûd altına mâlik

evlerini gümüş ile dolduran beğler ile yatırdım

16 ya niçi̇n düşük gibi

ve nûru görmemiş küççükler gibi olmadım

17 orada zâlimler rûʿb ėtmeden vâz geçerler

ve orada kuvvetden kalmışlar râhat ėderler

18 esîrler bile istirâhat ėdip

zabtcınıŋ âvâzını işitmezler

19 küççük ve büyük ve efendisinden âzâdlı kul ȯndadır

20 niçi̇n zahmetliye ziyâ

ve cân acılarına hayvât vėrir

21 ki ölümü katlanırlar da yok

ve ȯnu̇ defînelerden artık ararlar

22 ki mezârı bulduklarında şen olup ibtihâc ile sevinirler

23 niçi̇n ziyâ vėrir şul âdama ki ȯnuâ yolu yol gizlidir

ki Allah Teʿâlâ ȯnu̇ her çevreden kapladı

24 zîrâ etmeğimden evvel âhım geli̇r

ve kükremelerim sular gibi akarlar

25 zîrâ korkduğum korkuya uğradım

ve ėtdiğim havf baŋa vâkiʿ oldu

26 rifâhiyyetim yokdur ne râhatım ne huzûrum var

zîrâ ıztırâb geldi ¤

Dördüncü bâb

4 1 Ol Elifâz Temanî cevâb vėrip dėdi ki

2 Saŋa söylemeğe başlasak gücüŋe geli̇r mi

ammâ sözü menʿ ėtmeğe kim kâdir

3 işte niçeleri terbiye ėderdiŋ

ve gevşek elleri pekişdirirdiŋ

4 seniŋ sözleriŋ üftâdeleri kaldırırlardı

ve çökmüş dizleri pekişdirirdiŋ

ağıdaki kısım yani Eyyûb 4:5-7:21c kısmı Ali Bey'in elyazmasından eksik olduğundan 1827 yılı baskısından alınmıştır}

5 şimdi ise bu saŋa geldikde gücüŋe geli̇r

saŋa isâbet ėtdikde şaşdıŋ

6 takvâŋ ümîdiŋ ve yollarıŋıŋ kemâl-i rûhuŋ değilmidir

7 kerem eyle hâtırıŋa getir kanġı günâhsız helâk oldu

ve müstakîmler nerede munkarız oldular

8 nice gördüm ki yaramazlığı sürenler

ve fesâdı ekenler ȯnı biçerler

9 Allahıŋ nefesinden helâk olurlar

ve burnunuŋ rûhundan telef olunurlar

10 arslanıŋ bağrışı ve esediŋ âvâzı

ve arslan yavrularını dişleri münkesirlerdir

11 arslan şikârsız helâk olur

ve dişi arslanıŋ yavruları dağılır

12 ben ise ġâʾibden baŋa söz geldi

ve kulağım ȯnuŋ fısıldısını ihsâs eyledi

13 gėce rüʾyâlarınıŋ efkârında

insânlar üzerine uyuku ġâlib oldukda

14 baŋa cezaʿ ü fezaʿ oldu

ki cümle kemiklerimi korkutdu

15 ve bir rûh yüzüm öŋünde geçdi

cesedimiŋ kılları yukarı kaldırıldı

16 durdu ammâ çehresini teşhîs ėtmedim

gözlerimiŋ öŋünde bir sûret var idi

ve nesîm gibi bir ses işitdim ki dėdi ki

17 Allahdan ziyâde insân sâdık olur mu

âdam kendiyi yapandan ziyâde pâk olur mu

18 işte kendi kullarına iʿtimâd ėtmez

ve meleklerini dahi taġlît ėder

19 kanda kaldı çamur evlerinde sâkin olanlar

ki onlarıŋ temeli toprakdadır

ve güveden gibi telef olunurlar

@ bâhdan âhşâma dek sahk olunurlar

kimse hâtıra komayıp ebeden zâyiʿ olurlar

21 hâssiyetleri onlardan menkûl değilmidir

ölürler ammâ hikmet ile değil ¤

Beşinci bâb

{Eyyûb 4:5-7:21c kısmı Ali Bey'in elyazmasından eksik olduğundan 1827 yılı baskısından alınmıştır}

5 1 Çağır saŋa cevâb vėrir kimse var mı

ve mukaddesleriŋ kanġısına teveccüh ėdersin

2 çün ġazab deli̇̉yi öldürür

ve hased eblehi helâk ėder

3 köklenen deli̇̉yi gördüm

ammâ tîz ȯnuŋ meskenine bed duʿâ eyledim

4 ȯnuŋ oğulları selâmetden ırakdır

kapɨda dökülürler ve kurtarıcı yokdur

5 ȯnuŋ biçinini aç kimesne yer

ve ȯnů dikenler arasında kapar

ve ȯnuŋ mâl ve menâlini hırsız yutar

6 zîrâ yaramazlık toprakdan çıkmaz

ve yerden ıztırâb bitmez

7 eğerçi insân ıztırâb içi̇̉n doğarsa

kuşlar yükseğe uçmak içi̇̉n oldukları gibi

8 tahkîk ben Allaha tevekkül ėderim

ve sözlerimi Allaha deyivėririm

9 ki tefahhus olunmaz ʿazîm nesneler

ve hisâbsız ʿacâʿib ėder

10 ki yer yüzü üzerine yağmur vėrir

ve sahrâlar üzerine sular gönderir

11 ki alçakları yüksek yere vazʿ ėder

ve yaslıları halâs içi̇̉n mürtefiʿ ėder

12 zeyrekleriŋ tedbîrlerini dağıdır

ki[illegible]lleri bir nesne ėdemeyeler

13 ʿulemâyı kendi̇̉ zeyrekliğiyle giriftâr ėder

ve fâsidleriŋ raʾini ibtâl ėder

14 gündüzün karaŋlığa uğrarlar

ve öylen gėcede gibi lems ėderler

15 ammâ o muhtâcı kılıcdan

onlarıŋ ağzından ve zorbazıŋ elinden kurtarır

16 böyle fakîre ümîd vardır

ammâ yaramazlık kendi̇ ağzını kapar

17 işte ne mutlu ol âdama ki ȯnu̇ Allah teʾdîb ėder

imdi ʿAlâ Külli Şeyʾi Kâdiriŋ teʾdîbîni tahkîr eyleme

18 zîrâ o mecrûh ėder ve sarar

yaralar ve ȯnuŋ elleri oŋuldurur

19 altı musîbetlerde seni kurtaracakdır

ve yedincisinde dahi saŋa isâbet ėtmez

20 kahtde seni ölümden tahlîs ėdecekdir

ve cenkde kılıcıŋ elinden

21 diliŋ tâziyânesinden muhtefî olursun

ve harâb geldiği vakitde ȯndan korkmayacaksın

22 harâba ve şiddet-i kahte güleceksin

ve yeriŋ hayvânâtından korkmayacaksın

23 zîrâ sahrânıŋ taşları ile ʿahdiŋ olur

ve sahrânıŋ hayvânâtı saŋa barışıklı olurlar

24 ve bili̇rsin ki çâdırıŋda selâmet var

ve meskeniŋi ziyâret ėdersin

ve murâdıŋdan mahrûm olmazsın

25 ve bili̇rsin ki zürriyetiŋ çok

ve nesliŋ yeriŋ otu kadar olur

26 tamâm kocalıkda mezâra gireceksin

buğday çaçı kendi̇ vaktinde yığıldığı gibi

27 işte bunu̇ teftîş eylediŋ ve böyledir

ȯnu̇ diŋle ve kendi̇ŋ içi̇n bil ¤

Altıncı bâb

{Eyyûb 4:5-7:21c kısmı Ali Bey'in elyazmasından eksik olduğundan 1827 yılı baskısından alınmıştır}

6

1 Ve Eyyûb cevâb vėrip dėdi ki

2 Keşki benim hiddetim bir-hoş vezne konulsa

ve meşakkatimi mizânda berâber kaldırsalar

3 zîrâ hâlen deryânıŋ kavminden ziyâde ağır olurdu

ȯnuŋ içi̇n nutkum tutuldu

4 çün ʿAlâ Külli Şeyʾi Kâdiriŋ okları içimdedir

ve cânım zehirlerini içer

ve Allahıŋ ahvâli üzerime saflar bağlarlar

5 yabân eşeği otluğuŋ yanında aŋırır mı

ya öküz yemgeliğiniŋ yanında bağırır mı

6 tatsız nesne tuzsuz yenilir mi

yumurta ağıtda tat var mı

7 cânım dokunmakdan ibâ ėtdiği nesneler

baŋa elemli taʿâmlar oldular

8 keşki matlûbum geleydi

ve Allah baŋa recâ ėtdiğimi vėreydi

9 ve Allah istese ve beni sahk eyleye

elini boşatsa ve beni katʿ eyleye

10 bu dahi baŋa tesliyye olur

eğerçi ağrıdan yanarsam ve baŋa merhamet ėtmezse de

ki Kuddûsuŋ kelimâtını ihfâ etmedim

11 kuvvetim nedir ki tahammül ėdeyim

ve soŋum nedir ki cânımı uzadayım

12 kuvvetim taşlar kuvveti gibi midir

ve etim nuhâsdan mıdır

13 öyle değilmi ki artık bende dermân yokdur

ve tesellî benden kovuldu

14 erimişe dostdan merhamet gerek idi

ammâ o ʿAlâ Külli Şeyʾi Kâdirden korkmasını bırakdı

rındaşlarım baŋa seyl gibi

ve derelerde taşkın seyller gibi hıyânet ėtdiler

16 ki buzdan bulanıklardır ve içlerinde kar gizlenir

17 ki harâret vaktinde kurulurlar

ıssındıklarında yerinden muzmahill olurlar

18 yolundan sebîlleri saparlar

hîçe çıkıp fânî olurlar

19 Teymân yolcularınıŋ kērvânları onlara bakdılar

Sebâ kâfileleri onlara ümîd tutdular

20 ümîd tutdukları içi̇n utandılar

onlara vardıklarından hicâlet çekdiler

21 zîrâ hâlen yok olduŋuz

musîbetimi gördüŋüz ve korkduŋuz

22 ben dėdim mi ki baŋa vėriŋ

ve rızkıŋızdan baŋa pîşkeş vėriŋ

23 ve beni düşmanıŋ elinden kurtarıŋ

ve beni zorbazlarıŋ elinden halâs eyleyiŋ

24 baŋa öğrediŋ ve ben sükut ėdeceğim

ve ne yaŋıldım ise baŋa aŋladıŋ

25 doğru sözler ne kavîdir

ammâ siziŋ âzârlamaŋız ne fayda ėder

26 ancak âzârlamak içi̇n sözleriŋiz var mı

ve me'yûsuŋ sözleri yeldir sanırmısıŋız

27 yetim üzerine üşersiŋiz

ve dostuŋuza çukur kazarsıŋız

28 imdi hâlen lütf ėdip baŋa bakıŋ

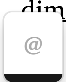
huzûruŋuzda yalan söylersem

29 imdi dönüŋ ʿadâletsizlik olmasın

dönüŋ derim ben bu şeyde sâdıkım

30 benim dilimde ʿadâletsizlik var mı

dimâğım fâsid nesneleri ihsâs ėtmez mi ¤

Yedinci bâb

{Eyyûb 4:5-7:21c kısmı Ali Bey'in elyazmasından eksik olduğundan 1827 yılı baskısından alınmıştır}

7

1 İnsânâ yer üzerinde cenk zamânı yokmudur

ve ȯnuŋ günleri ırġâdıŋ günleri gibi deġilmidir

2 nice ki kul gölgeyi ârzûlarsa

ve ırġâd kendi̇ işiniŋ ücretine muntazır ise

3 böyle dahi baŋa fenâ aylar mîrâsa vėrilmişdir

ve rahmetli gėceler baŋa hâzırlanmışdır

4 yatdığım zamân derim ki ne zamân kalkarım

ve gėce ne zamân geçer

ve tâ sabâha dek çabalanmakdan yorulurum

5 benim etim kurdlar ile ve tozuŋ süpüründüsü ile gíyinmişdir

derim çatladı ve eridi

6 günlerim cullâh mekiġinden çevikerek oldu

ve ümîdsiz kalıp telef olundular

7 yâd eyle ki hayâtım yel gibidir

ve gözüm tekrâr hayrı göremez

8 beni görmüşüŋ gözü beni görmeyecekdir

gözleriŋ baŋa olsa ben artık bulunmam

9 bulut dağılıp nâ-bûd olduğu gibi

böyle dahi mezâra inen artık çıkamaz

10 artık evine dönmez

ve ȯnuŋ mekânı ȯnů artık bilmez

11 ben dahi ağzımı menʿ ėtmeyip

rûhumuŋ müzâyakasında söyleyeceġim

acılığında şekvâ ėdeceġim

12 ben deŋiz mi ya ada balığı mıyım ki

üzerime muhâfazayı korsun

13 eġer der isem döşeġim beni tesliyye ėder

ve yatağım şekvâmı biraz teskîn ėder

14 o zamân beni düşler ile korkudursun

ü’yâlar ile şaşırırsın

15 şöyle ki cânım hunnâkı ihtiyâr ėder

ve ölümü kemi̇klerimden ziyâde ister

16 bî-zâr oldum dâʾimâ yaşamam

benden vâz gel çün günlerim hebâdır

17 âdam nedir ki ȯnů taʿzîm ėdesin

ve ȯnů hâtırıŋa geti̇resin

18 ve ȯnů her sabâh ziyâret ėdip

her ânda deŋeyesin

19 niceye dek benden vâz gelmezsin

ve beni koyuvėresin ki tükrüğümü yudasın

20 günâh ėtdim saŋa nice ėdeyim

ėy âdam hâfızı niçi̇n beni kendi̇ŋi uğrak içi̇n koduŋ

ki kendi̇me yük oldum

21 niçi̇n günâhımı ʿafv ėtmezsin

ve yaramazlığımı götürmezsin

çün hâlen toprakda

{Yukarıdaki kısım yani Eyyûb 4:5-7:21c kısmı Ali Bey'in elyazmasından eksik olduğundan 1827 yılı baskısından alınmıştır}

yatacağım ve beni arayacak olursaŋ ben bulunmam ¤

Sekizinci bâb

8 1 Ȯndan Bildâd Sûhî cevâb vėrip dėdi ki

2 Niçe bir bunları söylersin

ve ağzıŋıŋ kelimâtı rîh-i şedîd gibi olur

3 Taŋrı kendi̇ hükmünü ihbât ėdermi

ve ʿAlâ Külli Kâdir ʿadli ihbât ėdermi

4 eğer oğullarıŋ ȯŋa günâh ėtdiler ise

o da onları ʿisyânları içi̇n kodu

5 eğer sen Taŋrıyı taleb ėderseŋ

ve ʿAlâ Külli Kâdire niyâz ėderseŋ

6 eğer sen sâdık ve doğru olursaŋ

tahkîk o fi'l-hâl üzeriŋe íylik eyleye

nır ve seniŋ sıdkıŋıŋ meskenini mükemmel eyler

7 hem seniŋ evveliŋ az ola

ammâ soŋuŋ pek çoğala

8 zîrâ gel evvelki ʿasrı sor

ve babalarını iftihâsına kendiŋi hâzırla

9 çün biz dahi dünküleriz ve bilmeziz

vaktâkim günlerimiz yer üzerinde gölge gibidir

10 onlar saŋa öğredip dėmezlermi

ve kendi kalbinden kelimâtı çıkarmazlarmı

11 balçıksız saz bitermi

ot susuz büyürmü

12 henüz tâzeliğinde iken koparılmadın

her otdan evvel kurur

13 Taŋrı unutmuşlarıŋ yolları da böyledir

ve mürâʾîleriŋ ümîdi zâyiʿ olur

14 ki ȯnuŋ ümîdi kesilir

ve ȯnuŋ iʿtimâdı örümcek evi gibidir

15 evine dayana ve o durmaya

ȯŋa yapışa da kâʾim olmaz

16 ammâ sâdık güneşiŋ öŋünde radîb ola

ve ȯnuŋ fidânı bâğçeniŋ üzerine çıka

17 ȯnuŋ kökleri buŋarıŋ yanında sarmaşılır

ve taşlar arasında peklenir

18 eğer ȯnů yerinden koparırsa

ve ȯnů inkâr ėdip seni görmedim derse

19 işte ȯnuŋ hayvâtınıŋ sürûru bu ola

ve ol toprakdan ġayrı çıka

20 işte Taŋrı kâmili tahkîr ėtmez

ve şerrîrleriŋ destgîri olmaz

21 dahi o ağzıŋı gülmekle

ve dudaklarıŋı ibtihâc ile doldura

…niŋ kînekârlarıŋ şermi gíyeler

ve fâsıklarıŋ çâdırı artık yok ola ¤

Dokuzuncu bâb

9
1 Eyyûb dahi cevâb vėrip dėdi ki
2 Hakkan bilỉrim ki böyledir
ve âdam ne yüzden Taŋrı yanında tasdîk olabilir
3 eğer ȯnuŋla çekişmek istese
ȯŋa biŋden birine cevâb vėremez
4 kalbi ʿâlim ve kuvvetde cebbârdır
ȯnuŋ karşısına serd söyleyen kimdir ki berhûrdâr ola
5 şul kimseniŋ karşısına ki dağları koparır da
bilmezler onları ġazab ile dönderen kimdir
6 arzı kendỉ yerinden tahrîk ėder de ȯnuŋ direkleri ditrerler
7 güneşe buyurur da doğmaz
ve yıldızları hatm ėder
8 ki yalıŋız gökleri yayar
ve deŋiz üstlerine basar
9 ol ki râmihi sühâyı ve ülkeri
ve cenûbuŋ halvetlerini yapar
10 ol ki ʿazametler işler de istidrâk olunmaz
ve ʿacâʾibler ki hisâbı yokdur
11 işte öŋümde geçer de görmem
ve mürur ėder de ȯnů seçmem
12 işte hatf ėderse ȯnů kim dönderir
ȯŋa kim diyebilir ki ne işlersin
13 Taŋrı kendỉ ġazabını döndermez
gurûra muʿînler ȯnuŋ altında çökerler
14 kanda kaldı ki ben ȯŋa cevâb vėrip
ȯnuŋla mahzâ sözler kullanam
15 sâdık bile olsun cevâb vėremeyim
imime niyâz ėdeyim
16 çığırsam da baŋa cevâb vėrse

inanmayam ki âvâzımı diŋlemiş ola

17 zîrâ beni kasırġa ile sahk eyledi

ve yaralarımı sebebsiz çoğaltdı

18 beni soluğumu almağa koyuvėrmeyip

acılıklardan doyurur

19 eğer kuvvetde derseŋ işte kavîdir

ve eğer hükümde baŋa kim kefâlet ėder

20 eğer sâdıkda olursam ağzım beni mücrim ėder

kâmil olsam beni fâsık bildirir

21 kâmil olsam kendi̇ kendi̇mi bilemem

hayvâtımdan ikrâh ėderim

22 hep birdir ȯnuŋ içi̇n dedim ki

kâmili ve fâsıkı ifnâ ėden odur

23 eğer değenek ise tez öldürür

beni günâhsızlarıŋ mihnetine güler

24 yer fâsıkıŋ eline vėrildi

ki hâkimleriniŋ yüzünü örter

bunu̇ ėden Taŋrı değil ise imdi kimdir

25 ve dahi benim günlerim ulakdan hafîfirekdir

kaçdılar ve íyliği görmediler

26 kartal yeyeceğe uçduğu gibi

ebeh gemileri ile geçdiler

27 eğer şikâyetimi unudayım

hiddetimi koyayım kuvvetleneyim dėrsem

28 cümle derdlerimden korkarım

bilirim ki beni ibrâr ėtmezsin

29 ben fâsık isem niçi̇n sövmeğe çalışayım

30 eğerci kar suları ile yunsam

ve ellerimi sâbûn ile pâk ėtsem

31 yine de beni mezâra batırırsın

ve benim esvâbım benden ikrâh ėdecekdir

32 zîrâ benim gibi âdam ȯŋa cevâb vėremez

ve hükümde berâber murâfaʿa olamaz

33 aramızda fasl ėder yokdur ki ikimiziŋ üzerine elini koya

34 üzerimden değeneğini kaldıra idi

ve ȯnuŋ korkusu beni şaşırmaya idi

35 söylerdim ve korkmazdım

zîrâ o hâlde kendi̇ kendi̇mde değilim ¤

Onuncu bâb

10 1 Cânım hayvâtımdan usandı

şikâyetimi üzerimden bırağayım

cânımıŋ acısıyla söyleyeyim

2 Taŋrıya diyeyim ki üzerime hükm ėtme

baŋa bildir niçi̇n benimle çekişirsin

3 saŋa íyi̇ gelirmi ki zulm ėdesin

ve elleriŋiŋ zahmetini redd ėdesin

pes fâsıkların müşâveresini ziyâlandırasın

4 sende beşer gözleri mi var

âdam gördüğü gibi mi görürsün

5 günleriŋ insân günleri gibi midir

ve seneleriŋ âdam günleri gibi midir

6 çün kabâhatlerimi ararsın

ve günâhlarımı suʾâl ėdersin

7 bildiğiŋdir ki kabâhat ėtmedim

yine de eliŋden kurtarır yok

8 seniŋ elleriŋ beni düzdüler

koşdular da beni her tarafdan yėŋersin

9 gel yâd eyle ki beni balçık gibi yapdıŋ

ve beni toprağa döndereceksin

10 işte beni süd gibi süzdüŋ

ve beni peynir gibi oyundurduŋ

ŋa deriyi ve eti gíydirdiŋ

ve beni kemi̇kler ve siŋirler ile örtdüŋ

12 hayvât vėrip benimle ihsân eylediŋ

ve seniŋ ziyâretiŋ rûhumu hıfz eyledi

13 ammâ sen bunları kalbiŋde sakladıŋ

ben ise bili̇rim ki bu mağlûmuŋdur

14 günâh ėtdim ise beni nişânladıŋ

ve günâhlarımı tehlîl ėtmediŋ

15 eğer kem ėtdim ise vây baŋa

ve eğer sâdık isem de başımı kaldıramam

(16) çün ʿayb ile tokum

ve musîbetimi gördüm

16 (17) baş kaldırsam da arslan gibi beni avlarsın

hem dönüp benimle ʿacâʾibler ėdersin

17 (18) yaralarıŋı üzerime yeŋilersin

ve benimle hiddetiŋi çoğaldırsın

nevbetli ʿaskerler üzerime geli̇r

18 niçi̇n beni rahimden çıkardıŋ

ölmüş olurdum ve göz beni görmezdi

19 vücudu yok imiş gibi ölürdüm

ve karından mezâra götürülürdüm

20 benim günlerim az değilmidir

diŋlen imdi ve benden vâz geç de biraz kuvvetleneyim

21 zulümâtıŋ yerine ve ölüm gölgesine gitmemden evvel

ki oradan dönmek yokdur

22 dumana beŋzer karaltınıŋ yerine ölüm gölgesine ki onda nizâm yok

ve aydınlık ise duman gibidir ¤

On birinci bâb

11 1 Sofâr Naʿamâtî dahi cevâb vėrip dėdi ki

2 Çok sözlüye cevâb vėrilmez mi

ve dilbâz kimesne sâdıkmı olur

iŋ gevezelikleriŋ âdamları sükut ėtdirir mi

sen istihzâ ėtdikde kimse seni utandırmasınmı

4 dėdiŋ ki dînim pâkdir

ve nazarıŋda tâhirim

5 ammâ Taŋrı söylemeḡe

ve seniŋle dudaklarını açmağa isteyeydi

6 ve saŋa hikmetiŋ esrârını beyân ėdeydi ki zâta göre iki katdır

bilirdiŋ ki günâhların içi̇n Taŋrı seni unutmuşdur

7 Taŋrınıŋ ġavrına ėrermisin

ve ʿAlâ Külli Kâdiriŋ künhine yetişirmisin

8 ȯnuŋ hikmeti göklerden aʿlâdır ne eylersin

cehennemden deriŋrekdir nice bilesin

9 ȯnuŋ ölçűsü yerden uzun

ve deŋizden enli̇rekdir

10 bozarsa ya kaparsa ya cemʿ ėderse

ȯŋa kim mâniʿ olur

11 zîrâ âdamlarıŋ bâtıllığını o bili̇r

ve kabâhatleri gördükde mukayyed olur

12 ammâ hâlî âdam yüreklenir

ve vahşî himârıŋ kuduğu gibi doğar

13 eḡer sen kalbiŋi hâzır ėdip

ȯŋa eliŋ ayalarını uzadaydıŋ

14 ve kabâhat eliŋde ise ȯnů tebʿîd ėdeydiŋ

hem fesâdı çâdırıŋda iskân ėtmeyeydiŋ

15 o zamân yüzüŋü lekeden pâk kaldırırdıŋ

ve kavî olup korkmazdıŋ

16 zîrâ sen zahmeti unudasın

ve onları geçmiş suları gibi aŋasın

17 hem saŋa öyleden rûşen vakit kalka

ziyâlanasın ve sabâh gibi olasın

18 ve ümîd olmağla emîn olasın

[illegible]n çâdırıŋı korasın de emînlik ile yatarsın

19 ve yatır iken seni korkudan olmaya

hem çoğu saŋa yalvaralar

20 ammâ fâsıkların gözleri eksile

ve onlara melceʾ yok olup ümîdleri cân çekişmek ola ¤

On ikinci bâb

12 1 Eyyûb dahi cevâb vėrip dėdi ki

2 Hakkan siz bir halksıŋız ki siziŋle hikmet olacakdır

3 benim de siziŋ gibi ʿaklım var

ben sizden alçak değilim

ve buncılayın nesneleri kim bilmez

4 dostuna gülünc olan kimesne gibi oldum

ki Taŋrıya çığırır da ȯŋa cevâb vėrir

sâdık ve kâmil madheke olur

5 ayak sürçmesine yakın olan

refâhiyyetliniŋ zuʿmunda eksi gibi mahkûrdur

6 yağmacıların çâdırları devletdedir

ve Taŋrıyı tahrîş ėdenlere emînlikler var

çün onların eline Taŋrı istediğini düşürür

7 ammâ gel behîmelere sor da onlar saŋa öğredeler

ve havâ kuşuna da o saŋa haber vėre

8 ya yere söyle de saŋa öğrede

ve deŋiz balıklarına da saŋa deyivėreler

9 bu cümlelerden kanġısı bilmez ki

bunu̇ Allah Teʿâlânıŋ eli ėtmişdir

10 ki her diriniŋ cânı

ve her insân etiniŋ rûhu ȯnuŋ elindedir

11 dimâğ taʿâmı tatdığı gibi

kulak dahi sözleri diŋmez mi

12 hikmet kocalarda

ve idrâk günleriŋ uzunluğundadır

kmet ve kuvvet ȯnuŋladır

meşvere ve idrâk ȯnuŋdur

14 işte yıkar da yapılmaz

âdama kapar da açılmaz

15 işte suları alıkor da kururlar

ve onları salıvėrir de yeri devirirler

16 kuvvet ve hikmet ȯnuŋladır

yaŋılan ve yaŋıldan ȯnuŋdur

17 müşîrleri soyulmuş gezdirir

ve hâkimleri dîvâne ėder

18 pâdişâhların bendini çözer

ve onlarıŋ bellerinde kuşağı bağlar

19 beḡleri soyulmuş gezdirir

ve cebbârları sernigûn ėder

20 fasîhlerden belâġatı giderir

ve kocalarıŋ ʿakılını alır

21 şürefâ üzerine hakâreti döker

ve kuvvetlileriŋ kuşağını gevşeldir

22 deriŋleri karaŋlıkdan keşf ėder

ve ölüm gölgesini aydınlığa çıkarır

23 ümmetleri çoğaldır ve onları bozar

ümmetleri dağıdır ve ʿavdet ėtdirir

24 yer kavminiŋ başlarınıŋ ʿaklını alır

ve onları yolsuz beriyyede yaŋıldır

25 karaŋlıkda aydınlıksız lems ėdip giderler

ve onları sarhoş gibi yaŋıldır ¤

On üçüncü bâb

13 1 İşte gözüm bunları hep gördü

kulağım işitdi ve aŋladı

2 siz bildiğiŋiz gibi ben dahi bilirim

ben sizden alçak değilim

3 elbette ben ʿAlâ Külli Kâdire söylemek

ve Taŋrı ile mübâhese ėtmek dilerim

4 ammâ siz belânıŋ düzücülerisiŋiz

cümleŋiz bâtıl tabîblersiŋiz

5 nolaydı bi'l-külliyye sükut ėdeydiŋiz de size hikmet yerine olurdu

6 geliŋ ʿitâbımı diŋleyiŋ

ve dudaklarımıŋ muʿârazalarını istimâʿ eyleyiŋiz

7 Taŋrı içi̇n yaramazlık söylemek

ve ȯnuŋ içi̇n hudʿayı tekellüm ėtmek

8 hâtırını gözetmek

Taŋrı içi̇n çekişmek size düşer mi

9 íyi̇midir ki sizi teftîş eyleye

âdama renk olduğu gibi ȯŋa renk mi ėdersiŋiz

10 tahkîk sizi âzârlar

eğer tenhâda hâtır gözedir seŋiz

11 ȯnuŋ fazîleti sizi şaşırmaz mı

ve ȯnuŋ tehvîli üzeriŋize düsmez mi

12 ezkârıŋız kül misâlleri

yukardan söylediğiŋiz balçık depeleri gibidir

13 sükut ėdip benden vâz geçiŋ de ben söyleyeyim

ve her ne olursa baŋa gelsin

14 ne diyė dişlerim ile etimi koparayım

ve cânımı elimiŋ ayasında koyayım

15 işte beni öldürürse de katlanmam

nihâyet ȯnuŋ huzûrunda yollarımı teʾdîb ėdeyim

16 o da baŋa kurtuluş ola

zîrâ fâsık ȯnuŋ huzûruna gelmez

17 sözümü bir-hoşca diŋleyiŋ

ve beyânım kulaklarıŋızda olsun

18 işte hâlen hakkımı tertîb üzere söylesem

bilirmi ki sâdık olurum

@

benimle çekişecek kimdir

zîrâ şimdi sükut ėtsem ölürüm

20 hemân benimle iki şey ėtme

o zamân huzûruŋdan gizlenmeyem

21 eliŋi üzerimden ırak ėdip

seniŋ fezaʿıŋ beni şaşırmasın

22 çığır da ben cevâb vėreyim

ya ben söyleyeyim de baŋa cevâb vėr

23 benim yaramazlıklarım ve günâhlarım ne kadardır

baŋa ʿisyânlarımı ve hatâlarımı bildir

24 niçi̇n yüzüŋü gizlersin

ve beni kendi̇ŋe düşman sayarsın

25 deprenmiş yaprağı ufaklarmısın

ve kuru çöpü ıtrâd ėdermisin

26 ki üzerime acılıklar yazarsın

ve oğlanlıklarımıŋ yaramazlıklarını baŋa mîrâs ėtdirirsin

27 hem ayaklarımı bukağıya korsun

cümle sebîllerimi gözedirsin

ayaklarımıŋ izlerinde ayaklarıŋı basarsın

28 ve o çürük ağac gibi

ya güve yemiş esvâb gibi eskir ¤

On dördüncü bâb

14 1 ʿAvratdan doğan âdam kısa ʿömürlü ve ıztırâb ile tokdur

2 çiçek gibi çıkar ve kesilir hem gölge gibi kaçıp durmaz

3 yine de bunuŋ gibi kimesne üzerine gözleriŋi açarsın

ve beni kendi̇ŋ ile hükme götürürsün

4 nâpâkden pâki kim ėdebilir

hîç kimse ėdemez

5 çünki günleri mukarrer ve aylarınıŋ ʿadedi sendedir

hem haddlerini koduŋ da onlardan ileri̇ geçmeye

[illegible]rinden dön de diŋlensin

ta ücretli gibi kendi̇ gündeliğini edâ ėdinceye dek

7 zîrâ ağacdan ümîd var

eğerçi kesilse yine de yeŋilenir ve fidânı eksik olmaz

8 kökü yerde kocarsa da

ve ȯnuŋ kütüğü toprakda ifnâ olursa da

9 suyuŋ râyihasından filislenir

ve fidân gibi dallanır

10 ammâ insân zebûnlanıp ölür

ve âdam cân vėrdikden soŋra kandadır

11 sular deŋizden gitdiği

ve ırmak kurup mücevvef olduğu gibi

12 böyle dahi âdam yatır da kalkmaz

tâ gökler bozulmayınca uyanmazlar

ve uyhusundan müteyakkaz olmaz

13 keşki beni mezârda saklayasın

ve beni gizleyesin tâ hiddetiŋ dönünce

baŋa müddet koyup beni aŋayadıŋ

14 âdam ölse dirilirmi

cümle müddetimiŋ günlerinden

tâ taġyîrim gelinceye dek bekleyeyimmi

15 beni çığırsıŋ ben de saŋa cevâb vėrsem

elleriŋiŋ ʿamelini taleb ėdermisin

16 zîrâ şimdi adımlarımı sayarsın

ve günâhımıŋ ʿazâbını taʿvîk ėtmezsin

17 benim ʿisyânım kėsede mühürlüdür

ve yaramazlıklarım üzerine dikiş eylediŋ

18 hakkan nice ki düşen dağ yıkılırsa

ve kaya kendỉ yerinden koparsa

19 hem sular taşları ufaklayıp

taşkınlıkları yeriŋ toprağını götürürse

âdamıŋ ümîdini dahi böyle yok ėtdirirsin

ʾimâ onda kuvvetli olursun

yüzünü deḡişdirerek gider ve ȯnủ kovarsın

21 oğulları müfahhir olursa bilmez

ve ednâ olurlarsa onlara takayyüd ėtmez

22 ancak ȯnuŋ eti kendỉ içỉn elem çeker

ve cânı kendỉ içỉn yas tutar ¤

On beşinci bâb

15 1 Elifâz Temânî dahi cevâb vėrip dėdi ki

2 ʿÂlim olan hevâʾî cevâb vėrir mi

ve karnını şark yeli ile doldurur mu

3 fâʾidesiz söz ile

netîcesiz tekellümât ile mücâdele ėder mi

4 hakkan sen takvâyı ibtâl ėdersin

ve Taŋrı öŋünde duʿâyı eksildirsin

5 tahkîk ağzıŋ kabâhatiŋi gösterir

çün hîlekârlarıŋ dilini ihtiyâr eylediŋ

6 seniŋ ağzıŋ seni kem çıkarır ben deḡilim

ve dudakların üzeriŋe şehadet ėderler

7 Âdemden evvel mi doğduŋ

ve bayırlardan mukaddem mi cebl olunduŋ

8 Taŋrınıŋ sırrını mı işitdiŋ

ya hikmeti yanıŋa mı kabz eylediŋ

9 ne bilỉrsin ki biz bilmeyeviz

ne aŋlarsın ki o bizde olmaya

10 aramızda pîr hem kocamân

ve babaŋdan ihtiyâr yaşlılar da var

11 Taŋrınıŋ tesliyeleri saŋa azmıdır

yanıŋda mahfî söz var mı

12 ne nesne saŋa göŋlüŋü alır

ve gözleriŋ ne remz ėderler

rûhuŋu Taŋrı üzerine dönderip

ağzıŋdan kelimât çıkarasın

14 âdam nedir ki pâk ola

ve ʿavratdan doğan ne ki tasdîk ola

15 işte mukaddeslerine iʿtikâd ėtmez

ve ȯnuŋ gözlerinde gökler pâk değiller

16 kanda kaldı ki mekrûh ve mahkûr âdam

ki yaramazlığı su gibi içer

17 diŋle beni saŋa deyivėreyim

ve gördüğümü saŋa hikayet ėdeyim

18 şul nesneyi ki ʿulemâ rivâyet eylediler

ve babalarından alıp gizlemediler

19 ki yalıŋız ȯnlara yer vėrildi

ve onlarıŋ ortasında ġarîb geçmedi

20 fâsık cümle eyyâmında ʿazâb çeker

ve zâlime yılların az ʿadedi saklandı

21 korkularıŋ sedâsı ȯnuŋ kulaklarındandır

ȯŋa selâmetde harâbcı gelecekdir

22 karaŋlıkdan döneceğine inanmaz

ve dâʾimâ her yerden kılıcı düzedir

23 etmek neredeдir diyẻ dolaşır

bilir ki karaŋlıkların günü elinde hâzırdır

24 derd ve meşakkat ȯnủ şaşırır

cenge hâzır pâdişâh gibi üzerine yeŋlenir

25 zîrâ Taŋrınıŋ elini üzerine uzatdı

ve ʿAlâ Külli Kâdire karşı peklendi

26 üzerine boynuyla

ve arkalı kalkanlarınıŋ kalıŋlığıyla yürüdü

27 zîrâ yüzünü kendỉ yağıyla örtdü

ve yanları üzerinde buruşuklar ėtdi

28 ve harâb şehirlerde hem maʿmûr değil evlerde sâkin oldu ki

yığınlara hâzır idiler

ngîn olamaz ve ȯnuŋ varlığı sâbit olmaz

hem onlarıŋ kemâli yerde memdûd olmaz

30 karaŋlıkdan ayrı gitmez

ȯnuŋ fidânını ʿalev kuruda ve ağzınıŋ nefesiyle zâyiʿ ola

31 mazlûl olan kimesne bâtıllığa inanmasın

zîrâ bâtıllık ȯŋa tebeddül olacakdır

32 ecel günü gelmezden kesile

ve ȯnuŋ dalları yeşillenmeye

33 asmanıŋ koruğu gibi koparıla

ve zeytûn çiçeği gibi bırağıla

34 zîrâ mürâʾîleriŋ cemʿiyyeti vîrân ola

ve rüşvetcileriŋ çâdırlarını âteş yaka

35 çün zahmeti habl ėderler ve zulmü doğururlar

hem onlarıŋ batnı hîleyi hâzırlar ¤

On altıncı bâb

16 1 Eyyûb dahi cevâb vėrip dėdi ki

2 Bunuŋ gibi nesneleri çok işitdim

cümleŋiz sakîl tesliyecilersiŋiz

3 hevâʾî sözler hîç dükenirmi

ya söylediğini ne ile isbât ėdersin

4 ben de sizcileyin söylerdim

eğer cânıŋız cânımıŋ yerinde olaydı

üzeriŋize sözler yığardım

ve karşıŋıza başımı salardım

5 sizi ağzım ile pekişdirirdim

ve dudaklarımıŋ tesellîsi elemiŋizi refʿ ėderdi

6 eğer söylersem elemim refʿ olunmaz

ve ferâġat ėdersem benden ne kadar gider

7 hakkan şimdi beni yoruldu

cümle tâʾifemi harâb eylediŋ

8 ve beni buruşdurduŋ ki derdime şâhid oldu

…klığım üzerimde zâhir olup yüzümde şehadetlik eyler

9 ȯnuŋ ġazabı beni kapdı ve baŋa ʿadâvet eyledi

üzerime dişlerini kıçırdatdı

düşmanım üzerime gözlerini keskin gösterdi

10 karşıma ağzını açdılar

hakâret ile çeŋelerime urdular

üzerime bile cemʿ oldular

11 Taŋrı beni fâsıka teslîm eyledi

ve beni yaramazlarıŋ ellerine düşürdü

12 râhatlı idim de beni kırdı

ve boynumu tutup beni dardağan eyledi

hem beni kendi̇ye hedef iči̇n nasb ėtdi

13 ȯnuŋ atıcıları baŋa dolaşdılar

böğreklerimi yardı ve baŋa merhamet ėtmedi

ödümü yere dökdü

14 mukarrer-i kesret ile beni teksîr eyledi

üzerime cebbâr gibi yürüdü

15 cildim üzerine çûlu dikdim

ve boynuzumu toprak ile bolladım

16 yüzüm ağlamadan çamurlu gibi oldu

ve göz kirpi̇klerim üzerinde ölüm gölgesi var

17 zulüm ellerimde olmamağla duʿâm pâkdir

18 ėy yer kanımı örtme ve feryâdıma yer olmasın

19 ve şimdi işte tanığım gökde ve şâhidim yücelerdedir

20 musâhiblerim ėy dostlarım

gözüm Taŋrıya yaşlar damladır

21 keşki âdama Taŋrı ile muhâkeme ėtmek kâbil olaydı

benî âdeme yoldaşı ile olduğu gibi

22 çün hisâb seneleri geliyor

ve dönmeyeceğim sebîle gitmek gereğim ¤

On yedinci bâb

um bozuldu günlerim söyündü mezârlar baŋa hâzır

17 2 müstehzîler yanımda

gözüm onlarıŋ iġtizâbları ile gėceler

3 gel seniŋle baŋa kefîl ko

kimdir ki elime el dokuşdura

4 vaktâki onlarıŋ kalbini ʿakıldan pinhân eylediŋ

ȯnuŋ içi̇n onları yücelemeyesin

5 kim ki temelluk içi̇n yoldaşlar arasında hükm ėderse

ȯnuŋ oğullarınıŋ gözleri ifnâ olalar

6 beni kavimlere mesēl içi̇n durdurdu

ve beni dâvul ile âşikâre gezdirdi

7 ve ġazabdan gözüm kamaşdı

hem cümle aʿzâm gölge gibi oldu

8 bunuŋ üzere doğrular hayrân kalalar

ve bî-günâh kimesne mürâʾî üzerine uyana

9 ammâ sâdık kendi̇ yolunda sâbit kadem ola

ve elleri pâk kimesne kuvvet artıra

10 imdi hepiŋiz dönüŋ ve lütf ėdip gelmeŋ

araŋızda bir hekîmi bulamazmıyım

11 günlerim geçdi

fikirlerim kalbimiŋ niyyetleri koparıldı

12 gėceyi güne dönderdiler

karaŋlıklarıŋ ardınca ziyâ yakındır

13 eğer katlanırsam mezâr evim olur

ve döşeklerimi karaŋlıklarda döşedirim

14 mezâra babamsın

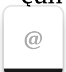
ve kurda anam ve kız karındaşımsın dėdim

15 şimdi ümîdim kandadır

ve umduğumu kim görebilir

16 mezârıŋ dibine inerler

çün cümleniŋ bile râhatı toprakdadır ¤

On sekizinci bâb

18

1 Bildâd Şûhhî dahi cevâb vėrip dėdi ki

2 Niçe bir sözleri düketmezsiŋiz

evvel aŋlayıŋ ȯndan söyleşelim

3 niçi̇n behîme gibi sayılırız

ve gözleriŋizde mekrûh oluruz

4 sen ki cânıŋı ġazab ile kıyarsın

seniŋ içi̇n yer bırağılır mı

ve kayalar kendi̇ yerinden menkûl olur mu

5 hem fâsıkların nûru

ve ȯnuŋ âteşiniŋ kığılcımı ziyâ vėrmeye

6 çâdırında nûr karaŋlana

ve çırâğı ȯnuŋ yanında ıṭġâ oluna

7 kuvvetiniŋ adımları dar olalar

ve ȯnuŋ müşâveresi kendi̇yi yaka

8 zîrâ ayakları ile ağa atıla

ve ağıŋ üzerine geze

9 kemend topuğuna yapışa

yağmacı üzerine ġalîb ola

10 ȯnuŋ ipi yerde

ve tuzağı sebîl üzerinde gizli ola

11 her tarafdan ȯnů şaşkınlıklar şaşıra

ve ȯnů bozġunluk ile kaçıralar

12 ȯnuŋ evlâdı aç ola

ve meşakkat yanına hâzır ola

13 ölümüŋ evveli ȯnuŋ derisiniŋ dallılarını yeye

aʿsâlarını bile yeye

14 iʿtimâdı çâdırından koparıla

ve ȯnů ölü şaşkınlığı götüre

15 ȯnuŋ olmayacak çâdırında sâkin ola

meskeni üzerine kibrît saçıla

ından kökleri kuruna

ve üzerinden dalları kesile

17 ȯnuŋ zikri yerden ġâʾib ola

ve sokâkda ȯŋa ad olmaya

18 ȯnů nûrdan zulmete itivėreler

ve ȯnů meskûn dünyâdan kovalar

19 oğlu yok ola ne kavminde oğul oğlu

ne meskenlerinde bâkî kimesne ola

20 halefler ȯnuŋ günü üzerine mütehayyir olalar

ve selefler korkuyu çekeler

21 hakkan fâsıkıŋ meskenleri bunlardır

ve Taŋrıyı bilmeyeniŋ yeri budur ¤

On dokuzuncu bâb

19 1 Eyyûb dahi cevâb vėrip dėdi ki

2 Niçe bir cânıma elem vėrirsiŋiz

ve beni sunahlar ile sahk ėdersiŋiz

3 artık on kerre beni ʿayıbladıŋız

utanmazmısıŋız ki baŋa muʿânede ėdersiŋiz

4 ammâ tut ki hakîkat üzere yaŋıldım

yaŋlışım benimle kalacakdır

5 ve eğer gerçekden üzerime büyüklenir seŋiz

ve üzerime ʿaybımı isbât ėderseŋiz

6 biliŋ ki Taŋrı baŋa güç eyledi

çün üzerime ağını çevirdi

7 işte zulüm diyė çığırırım ve isticâb olunmam

feryâd ėderim ve dâd yok

8 yolumu havlîledi de geçemem

ve sebîllerim üzerine karaŋlığa kodu

9 beni ʿizzetimden soydu

ve başımıŋ tâcını giderdi

ni dolay yaŋa bozdu da giderim

ve ümîdimi ağacıŋ ümîdini gibi tebʿîd eyledi

11 hem üzerime ġazabını tutuşdurdu

ve beni düşmanlarından biri gibi saydı

12 ʿaskerleri bile gelip üzerime yolunu işlek ėtdiler de

çâdırımıŋ çevresinde orduyu kurdular

13 karındaşlarımı yanımdan ırak götürdü

ve bildiklerim benden tebâʿüd ėtdiler

14 hısımlarım benden vâz geçdiler

ve âşinâlarım beni ferâmûş eylediler

15 ehl-i beytim ve câriyelerim beni ġarîb saydılar

onlarıŋ gözlerinde bî-gâne oldum

16 kulumu çığırdım da baŋa cevâb vėrmedi

ağızım ile ȯŋa yalvardım

17 benim nefesim ʿavratıma ġarîb oldu

eğerçi ȯŋa batnımıŋ evlâdı içi̇n yalvarırsam da

18 çocuklar bile beni horladılar

kalksam baŋa söz atarlar

19 cümle sırdaşlarım benden nefret ėderler

ve sevdiklerim üzerime döndüler

20 kemi̇ğim cildime ve etime yapışdı

ancak dişlerimiŋ derisi ile kurtuldum

21 terahhum eyleŋ baŋa terahhum eyleŋ ėy dostlarım

zîrâ Taŋrınıŋ eli baŋa dokundu

22 niçi̇n beni Taŋrı gibi ıtrâd ėdersiŋiz

ve etimden doymazsıŋız

23 keşki şimdi sözlerim yazılaydı

keşki kitâbda tahrîr olaydı

24 keşki dâʾimâ demi̇r kalem ile

ve kurşun ile taşda kazılsaydı

25 ben de bili̇rim ki hallâsım hayydir

ve soŋunda toprak üzerinde kalacakdır

 eğerçi derimden soŋra bedenim gevilmiş olursa

yine de etimle Taŋrıyı görsem gerek

27 ki ben kendỉm ȯnů göreceğim ve ȯnů gözlerim göreler

ġayrı değil böğreklerim belimde ifnâ olurlar

28 dėmek gerek idiŋiz niçỉn ȯnů ıtrâd ėdeviz

çün kasdınıŋ âslı bende bulundu

29 kılıc yüzünden korkuŋ zîrâ yaramazlıkların ʿazâbı kılıcdır

bilmiş oluŋ ki hüküm vardır ¤

Yiğirminci bâb

20 1 Sofâr Nâʿamâtî dahi cevâb vėrip dėdi ki

2 Onuŋ içỉn efkârım baŋa cevâb ėtdirir

ve ȯnuŋ içỉn ʿacele ėderim

3 ʿaybımıŋ teʾdîbini işitdim

ve fehîm rûhum baŋa cevâb ėtdirir

4 bunů bilmezmisin ki

ezelden âdam yer üzerine korulaldan berỉ

5 yaramazların intihâbı yakındandır

ve mürâʾîleriŋ sürüru bir âna dekdir

6 ȯnuŋ rifʿati göğe de çıksa

ve başı buluda dokunursa

7 yine de ebeden kendỉ tersi gibi yok ola

ȯnů görmüş kimesneler kandadır diyeler

8 düş gibi uçup gide de ȯnů bulamayalar

ve gėce hayâli gibi nâ-bedîd ola

9 ȯnů görmüş göz artık görmeye

ȯnuŋ yeri dahi ȯŋa nazar ėtmeye

10 oğulları fukarâya recâ ėdeler

ve elleri ġasb ėtdiğini döndereler

11 tâzelikleriniŋ günâhları ile kemỉkleri doldu

ve ȯnuŋla toprak üzerinde yatacaklardır

er kemlik ȯnuŋ ağzında tatlı idiyse

ve ȯnů diliniŋ altında gizledi ise

13 ȯnủ saklayıp bırakmazsa

illâ dimâğıŋ içinde alıkoyacak olursa

14 etmeḡi bağırsaklarında taġyîr ola

ve derûnunda sağır yılanıŋ ödüne döne

15 yutduğu mâli kusa

Taŋrı ȯnủ ȯnuŋ karnından süre

16 sağır yılanların ödünü eme

ef‘ânıŋ dili ȯnủ öldüre

17 sebîller ve ırmaklar bal ve tereyağıŋ derelerini görmeye

18 zahmet ile kazandığını gėrỉ vėrip yudamaya

taġyîri mâlına berâber ola da sevinmeye

19 çün zulm ėtdi fukarâyı bırakdı

el evine kavradı ve ȯnủ yapmadı

20 çün karnında râhatı doymadı

kendỉ makbûlâtından hîç nesne kurtarmaya

21 yíyecek içỉn ȯŋa bir nesne kalmaya

ȯnuŋ içỉn rızkından ümîdi olmaya

22 kifâyet ile dolsa da tenk hâlli ola

rencîde ėdeniŋ eli ȯŋa gele

23 karnını doyuracak mahalde Taŋrı ȯŋa hiddetiniŋ ġazabını sala

üzerine hem ta‘âmı üzerine yağdıra

24 demỉr yaraklardan kaçdığı zamân

ȯnủ nuhâs yay saplaya

25 ok çıkarılıp tîrkeşden çıkdıkdan soŋra

demren ödünüŋ ortasından geçe

üzerine korkular gele

26 cümle zulmetler gizlilerinde saklanalar

ȯnủ üflenmemiş âteş yaka

çâdırında yalan meşakkatli ola

27 ȯnuŋ yaramazlığını gökler keşf ėdeler

dahi üzerine kalka

28 eviniŋ ʿâʾidesi ġayrılara intikâl eyleye

hiddetiniŋ gününde her şey yabâna gide

29 fâsık âdamıŋ Taŋrıdan payı

ve sözleriniŋ mîrâsı Taŋrıdan budur ¤

Yiğirmi birinci bâb

21 1 Eyyûb dahi cevâb vėrip dėdi ki

2 Sözümü pekçe diŋleyiŋ de bu siziŋ tesellîleriŋiz ola

3 tahammül eyleyiŋ baŋa da ben söyleyeyim

ve söylediğimden soŋra istihzâ eyleyiŋ

4 ben adama mı şikâyet ėderim

eğer böyle ise niçi̇n rûhum sıkılmaya

5 bakıŋ baŋa ve hayrân oluŋ

hem ağız üzerine el koyuŋ

6 tahkîk ben aŋdıkca şaşarım

ve etime ditreme yapışır

7 fâsıklar niçi̇n yaşayıp kocayırlar

ve kuvvet ve mâl sâhibi olurlar

8 onlarıŋ zürriyyeti onlarla bile öŋlerinde

ve nesilleri günlerinde kâʾimdir

9 evleri korkudan müsellemdir

ve üzerlerinde Taŋrınıŋ değeneği yokdur

10 öküzü gebe olur ve tohmu zâyiʿ ėtmez

ineği doğurur ve düşürmez

11 koyunlar gibi küççüklerini salıvėrirler

ve onlarıŋ veledleri sıçrarlar

12 def ve tanbûr ile âvâzı kaldırırlar

ve erġanûnuŋ sedâsı ile sevinirler

13 günlerini hoşluk ile yıparırlar

ve bir ânda mezâra inerler

m Taŋrıya dėrler ki

var git bizden ki yollarıŋı bilmek istemeziz

15 ʿAlâ Külli Kâdir kimdir ki ȯŋa ʿibâdet ėdeviz

ve ȯŋa niyâz ėdersek ne fâʾide ėderiz

16 işte onlarıŋ hayrı ellerinde değildir

fâsıklarıŋ nasîhati benden ırakdır

17 kaç defʿâ fâsıklarıŋ çırâğı söyünür ve üzerlerine belâ geli̇r

ve ġazab ile derdleri Taŋrı tevzîʿ ėder

18 rûzigârıŋ öŋünde saman gibi

ve kasırġanıŋ kaçdığı çöp gibi olurlar

19 hem Taŋrı ȯnuŋ ėtdiği zulmü oğullarına saklar

ve ȯŋa edâ ėder de duya

20 gözleri kendi̇ kırığını göreler

ve ʿAlâ Külli Kâdiriŋ hiddetinden içeler

21 zîrâ kendi̇den soŋra evinde ne hoşnûdluğu ola

çün aylarınıŋ hisâbı münkatıʿ oldu

22 hîç Taŋrıya ol ki kocalara hükm ėder

bir ʿilim öğredir mi

23 bu kemâliniŋ kuvvetinde

tamâm refâhiyyet ve selâmetde iken ola

24 süd gerdelleri südden dola

ve kemi̇kleri ilik ile suvarıla

25 o ise acı cân ile

ve sefâ ile yemedin öle

26 bile toprakda batalar

ve onları kurt örte

27 işte endişeleriŋizi

ve üzerime nâ-hakk yere ėtdiğiŋiz fikr-i fâsidleriŋizi bili̇rim

28 zîrâ dersiŋiz devletliniŋ evi kandadır

ve fâsıklar meskenleriniŋ çâdırı kanda

29 yolda geçenlere sürmediğiŋiz mi

ve nişânlarını bilmez misiŋiz

şerrîr belâ gününde

hiddetler saçıldığı günde emîn sivinir

31 ȯnuŋ yolunu yüzü öŋünde kim deyivėrir

ve ėtdiğini ȯŋa kim edâ ėder

32 hem o mezârlara götürülür

ve kabirde mülâzimet ėder

33 dereniŋ kesekleri ȯŋa tatlı geli̇r

ve ardınca her âdamıŋ ardınca sürüklenir

nice ki ȯndan evvel bî-hisâb kimesneler gitdiler ise

34 pes nice baŋa sövmeğe tesliye ėdersiŋiz

çün cevâblarıŋız hıyânetli çıkdılar ¤

Yiğirmi ikinci bâb

22 1 Eliʿzâr Temânnî dahi cevâb vėrip dėdi ki

2 Âdam Taŋrıya fâʾide ėdebilirmi

ancak ʿakıllı kimesne kendi̇ kendi̇ye fâʾide ėder

3 ʿAlâ Külli Kâdiriŋ murâdı varmı ki musaddak olasın

eğer yollarıŋı kâmil ėtmekden ȯŋa fâʾide mi var

4 seniŋ korkuŋdan mı seni teʾdîb ėder

ya seniŋle muhâkemeye geli̇r mi

5 seniŋ kabâhatiŋ büyük değilmidir

seniŋ fıskların bî-nihâye değilmidir

6 çün karındaşlarıŋdan sebebsiz rehin aldıŋ

ve çıplakların esvâblarını soyduŋ

7 suyu bile yoğuna içi̇rmediŋ

ve aç olandan etmeği dirîġ eylediŋ

8 ammâ yer kuvvet sâhibi içi̇n oldu

ve makbûl kişi içinde sâkindir

9 dulları boş gönderiŋ

ve öksüzleriŋ kolları kırıldı

10 ȯndan ötürű pâbendler seni çevirmişdir

ve korku seni âŋsızın şaşırdı

11 karaŋlık saŋa oldu ki görmeğe kâdir değilsin

hem suların çokluğu seni örterler

12 Taŋrı göklerin yüceliğinde değilmi

yıldızların başına bak nice yüksekdir

13 ve dėdiŋ ki Taŋrı ne bilỉr

hîç dumandan hükm ėdermi

14 bulutlar ȯŋa setirdir ki hîç görmeye

göğüŋ dâʾiresinde gezinir

15 fâsık âdamlarıŋ basdığı yolunu dâʾimâ gözedirmisin

16 ki vakitsiz kırıldılar

ve onlarıŋ temeli ırmak gibi döküldü

17 ki Taŋrıya var git bizden dėdiler

ʿAlâ Külli Kâdir onlara ne eylese

18 ol ki evlerini íylikden doldurdu

pes fâsıkların müşâveresi benden ırakdır

19 sâdıklar görürler de sevineler

ve bî-günâh onları istihzâ eyleye

20 hakkâ ki vücudumuz kesilmedi

ammâ onlarıŋ kalanını âteş yakdı

21 gel ȯnuŋla ülfet eyle de selâmetde ol

ki onlardan saŋa hayr ola

22 gel ȯnuŋ ağzından Tevrâtı kabûl eyle

ve ȯnuŋ kelimâtını kalbiŋe ko

23 eğer Taŋrıya rücuʿ ėderseŋ

ve çâdırlarıŋdan fıskı ırak ėderseŋ muʿammer olursun

24 ve altını toprak üzerinde

hem ibrîz altınını ırmakların kayalarında korsun

25 ve ʿAlâ Külli Kâdir saŋa altınıŋ gümüşüŋ ve kuvvetiŋ ola

26 zîrâ o zamân ʿAlâ Külli Kâdirden hazlansaŋ gerek

ve yüzüŋü Taŋrıya kaldıracaksın

27 [illegible]a yalvarasın da seni isticâb eyleye

ve nezirleriŋi edâ ėdesin

28 bir nesneye niyyet ėtseŋ saŋa müyesser ola

ve yollarıŋ üzerine nûr ziyâlana

29 ʿamelleriŋ alçaklandıkları zamân rifʿatdir diyesin

zîrâ alçak gözlüyü Taŋrı kurtarır

30 bî-günâh da olmasa ȯnủ kurtarır

ve elleriŋiŋ pâkliğiyle halâs ola ¤

Yiğirmi üçüncü bâb

23 1 Eyyûb dahi cevâb vėrip dėdi ki

2 Bugün dahi şikâyetim isyândır

eğerçi âhımdan ziyâde yaram ağır ise de

3 keşki ȯnủ bilsem ve bulsam

tâ ȯnuŋ mekânına giderdim

4 tertîb üzere huzûrunda hakkımı beyân ėderdim

ve ağzımı burhânlar ile doldururdum

5 baŋa cevâb ėtdiği kelimâtını bilỉrdim

ve baŋa diyeceğini aŋlardım

6 kuvvetiŋ çokluğu ile benimle çekişirmi idi

yok belki iltifât ėderdi

7 doğru olan orada ȯnuŋla bahs ėder

ben de dâʾimâ hâkimimden halâs olurdum

8 işte öŋe gitsem yokdur

ve arda gitsem ȯnủ duymam

9 ʿacâʾibler işlediği zamân sola gitsem göremem

sağa gitsem gizlenir göremem

10 yolumuŋ hâlini bilip beni imtihân ėtdiği zamân

altɨn gibi çıkarım

11 ayaklarım ȯnuŋ izlerine yapışdı

yolunu gözetdim ve sapmadım

12 dudaklarınıŋ emrinden hîç ayrɨ gitmedim

hâcetimden ziyâde ȯnuŋ ağzınıŋ kelimâtını sakladım

13 ve o bir tedbîr ėtse ȯnủ kim döndürür

cânı istediğini ėder

14 zîrâ baŋa mukadder olanı o itmâm ėder

ve niçe buŋa beŋzer şeyler elindedir

15 ȯnuŋ içi̇n huzûrunda şaşarım

te᾿emmül ėtsem ȯndan korkarım

16 tahkîk Taŋrı kalbimi yumşatdı

ve ʿAlâ Külli Kâdir beni şaşırdı

17 niçi̇n karaŋlığı görmeden münkatıʿ olmadım

ve öŋümden zulmeti niçi̇n gizlemedi ¤

Yiğirmi dördüncü bâb

24 1 Niçi̇n dėnilemez ki vakitler ʿAlâ Külli Kâdirden mahfîdir

ve ȯnů bilenler ȯnuŋ günlerini görmezler

2 fâsıklar sınırları geçerler

sürüleri kaparlar ve güderler

3 öksüzleriŋ eşeğini sürerler

duluŋ öküzünü rehne alırlar

4 dilencileri yoldan döndürürler

yeriŋ fukarâsı bile saklanır

5 işte beriyyede yâbân eşekleri gibidir

işte çıkarlar şikâra çiğ sabâh kalkarlar

onlara ve oğullarına etmek sahrâdadır

6 onlarıŋ olmayan çayırı biçerler

ve mazlûmuŋ bâğını bozarlar

7 çıplağı gėcede esvâbsız yatırırlar

ve sovukda örtü yok

8 dağlardan taşan sular ile ıslanırlar

ve sığınmış olmakdan kayayı kucarlar

9 öksüzü memeden koparırlar

ve fakîrden rehn alırlar

10 [illegible]plağı esvâbsız gezdirirler

[illegible]demet götürenleri aç tutarlar

11 dîvârları arasında yağı sıkanlar

ve cendereleri basanlar susarlar

12 şehirden âdamlar feryâd ėderler

ve öldürülmüşleriŋ cânı sayha ėder de Taŋrı onlara günâh saymaz

13 onlar nûra ʿâsîdir

yollarını bilmezler ve sebîllerinde durmazlar

14 kanlı kişi aydınlıkda kalkıp fakîri ve dilenciyi öldürür

gėcede ise hırsız olur

15 zinâkârıŋ gözü beni göz görmesin diyė âhşâmı gözedir

ki yüzünü setr ėde

16 gündüz kendiye nişânladığı evleri karaŋlıkda kazar

aydınlığı bilmezler

17 zîrâ sabâh bile onlara ölüm gölgesi gibidir

bir kimse onları bilse ölüm gölgesinden korkarlar

18 sânki suların yüzü üzerinde yüzüp çevik kaçarlar

onlarıŋ hissesi yerde melʿûndur

bağlarıŋ yoluna bakmazlar

19 kuruluk hem ısıcak kar sularını kapdıkları gibi

mezâr günâhkârları kapar

20 rûhum onları unudur kurd ȯŋa tatlı gelir

ancak aŋılmaya ve fâsık ağac gibi kırıla

21 ve eğerçi doğurmaz ʿâkıreyi cefâ ėderlerse

ve dula íylik ėtmezlerse

22 ve kendi kuvveti ile zorluları çekerse

hem bir kimse üzerine hücum ėdince ol kimseniŋ hayvâtı emîn olmazsa

23 yine de Taŋrı onlara dayanacak emînliği vėrir

ve ȯnuŋ gözleri onlarıŋ yolları üzerinedir

24 biraz yücelendiler ȯndan yok oldular

ve çöküp herkes gibi geçeler hem sünbülüŋ başı gibi kesilirler

25 ve eğer böyle değil ise beni yalancı çıkaracak

sözümü hîçe dönderecek kimdir ¤

Yiğirmi beşinci bâb

25 [1] Bildâd Şûhî dahi cevâb vėrip dėdi ki

[2] Saltanat ve korku ȯnuŋladır

yüce göklerde selâmet ile işler

[3] ʿaskerlerine hisâb var mı

ve ȯnuŋ nûru kimiŋ üzerine kalkmaz

[4] hem âdam Taŋrı ile nice tasdîk olunur

ve ʿavratdan doğan nice tâhir olabilir

[5] işte ay bile Allahıŋ yanında aydınlık vėremez

yıldızlar da ȯnuŋ huzûrunda tâhir değiller

[6] kanda kaldı kurd olan âdam

ve soğulcan olan benî âdem ¤

Yiğirmi altıncı bâb

26 [1] Eyyûb dahi cevâb vėrip dėdi ki

[2] Ne pek yârdım ėtdiŋ kuvvetsize

ve zorsuzuŋ bâzûsunu kurtardıŋ

[3] nâdâna ʿaceb nasîhat ėtdiŋ

ve vâfir hikmeti bildirdiŋ

[4] kime lâkırdılar söylediŋ

ve kimiŋ nefesi senden çıkdı

[5] diyeler Taŋrıdan cebl olundular

ve sularda sâkin olanlar da sularıŋ altında cebl olundular

[6] ȯnuŋ öŋünde mezâr çıplakdır

ve helâke örtü yokdur

[7] hâli üzerine şimâli yayar

yeri hîçiŋ üstünde muʿallak ėder

[8] suları bulutlarında bağlar

ve onlarıŋ altında sehâblar çatlamaz

[9] kürsîniŋ yüzünü çatar

ve kendỉ bulududunu üzerinde yayar

[10] sularıŋ yüzünü farz ile pergēlledi ki

tâ nûruŋ ve zulmetiŋ soŋuna dek duralar

11 ȯnuŋ âzârından gökleriŋ direkleri sarsılıp hayrân kalırlar

12 kendi̇ kudretiyle deryâyı yardı

ve kendi̇ zihniyle ȯnuŋ ʿummânı urdu

13 kendi̇ rûhu ile gökleri beze

onuŋ eli sivişken yılanı düzdü

14 işte bunlar ȯnuŋ yollarınıŋ cüzʾüleridir

ȯnuŋ hakkında işitdiğimiz ne az nesnedir

ȯnuŋ ceberûtlarınıŋ raʿdını kim idrâk ėdebilir ¤

Yiğirmi yedinci bâb

27 1 Eyyûb dahi tekrâr kendi̇ mesēline dönüp dėdi ki

2 Hakkımı alan Taŋrınıŋ

ve cânımı acıtmış ʿAlâ Külli Kâdiriŋ hayvâtı içi̇n

3 ki mâdēmki cânım bende

ve Taŋrınıŋ nefesi burnumdadır

4 benim dudaklarım fıskı söylemeyeler

ve dilim dahi hîleyi tekellüm ėtmeye

5 hâşâ benden ki ben cân vėrinceye dek sizi tasdîk eyleyem

benim istikâmetimi benden gidermem

6 hakkıma yapışıp koyuvėrmem

ʿömrümde kalbim beni utandırmaz

7 düşmanım fâsık gibi

ve üzerime kalkan fâcir gibi olsun

8 zîrâ mürâʿîniŋ ümîdi nedir ki tamâm kesip ėtdikden soŋra

Taŋrı ȯnuŋ cânını koparır

9 üzerine musîbet geldikde

Taŋrı ȯnuŋ feryâdını diŋlermi

10 ʿAlâ Külli Kâdirden hazz ėder mi

her vakit Taŋrıya istidʿâ ėder mi

ŋrınıŋ eliniŋ kudreti size öğredeyim

ve Alâ Külli Kâdiriŋ efʿâlini sizden saklamayam

12 işte siz cümleŋiz gördüŋüz

pes niçi̇n durmayıp efsâne söylersiŋiz

13 Taŋrı yanında fâsık âdamıŋ payı

ve ʿAlâ Külli Kâdirden zorbâzlarıŋ alacağı mîrâs budur

14 eğer oğulları çoğalırlarsa kılıc var

ve evlâdları etmekden doymayacaklardır

15 kalanları ölüm ile gömüle

ve dulları ağlamayalar

16 eğer gümüşü toprak gibi yığarsa

ve libâsı balçık gibi hâzır ėderse

17 hâzırlar gerçi ammâ ȯnů sâdık gíymeye

ve gümüşü zakî paylaşa

18 evini güve gibi binâ ėder

ve sâyebânı bekçi gibi yapar

19 mâldâr ola ve bile nesne götürmeye

gözlerini aça ve bir şeyʾi bulmaya

20 şaşkınlıklar ȯŋa sular gibi yetişeler

ȯnů gėcede kasırğa kaça

21 şark yeli ȯnů götürüp gide

ve ȯnů kasırğa gibi yerinden depreşdire

22 üzerine Taŋrı belâlar bırağa ve esirgemeye

ȯnuŋ elinden pekce firâr eyleye

23 elleri ile üzerine çırpa

ve ȯnuŋ üzerine kendi̇ mekânından sıklık çala ¤

Yiğirmi sekizinci bâb

28 1 Hakkâ ki gümüşe maʿden ve altuna sebk ėdecek yer vardır

2 toprakdan demi̇r alınır ve taşdan bakır dökülür

3 insân karaŋlığa hadd komuş ve her şeyʾiŋ soŋunu iftihâs ėder

karaŋlıkda ve ölümüŋ gölgesinde olan taşları bile

[illegible]klardan unudulmuş ırmaklar taşar çıkdığı

ve kimseyi yanında sâkin ėtdirmediği yerde ki kesilirler

ve âdamlarıŋ işi ile giderler

5 yer var ki ȯndan etmek çıkar

ve altında olan âteşe dönderilir

6 ȯnuŋ taşları yâkûtlarıŋ yeridir

ve toprağı altındır

7 ȯnuŋ yolunu bir kuş bilemedi

ak babanıŋ gözü ȯnů görmedi

8 esediŋ yavruları ȯŋa basmadılar

arslan ȯndan geçmedi

9 çakmak taşına elini saldı

ve dağları kökden devirdi

10 kayaları yarıp seylleri çıkarır

ve gözü her kıymetli şeyʾi görür

11 ırmaklarıŋ akındısını menʿ ėder

ve gizli nesneleri aydınlığa çıkarır

12 ammâ hikmet nerede bulunur

ve idrâkiŋ yeri kandadır

13 âdam ȯnuŋ kıymetini bilmez

ve hayyların yerinde bulunmaz

14 lüccedir ki bende yokdur

ve deŋizdedir ki bende değildir

15 altın yerine altun vėrilmez

ve ȯnuŋ kıymetine gümüş tartılmaz

16 Ofîr altınıyla bahâsı kesilmez

ne kıymetli kök yemēnî ile ne yâkût ile

17 ȯŋa altun ve elmâs berâber olmaz

ne ibrîz kâbı ȯnuŋ bedeli olur

18 yanında mercân ve lülü aŋılmaz

ve hikmet cevâhirlerden kıymetlirekdir

19 Habeş zümürrüdü ȯŋa müsâvî olamaz

s altun ile bahâsı biçilmez

20 pes hikmet nereden gelỉr

ve idrâkiŋ yeri kandadır

21 çünki her hayyıŋ gözlerinden pinhân

ve havânıŋ kuşundan mahfîdir

22 mehleke ve mevt derler ki

ȯnuŋ haberini kulaklarımız ile işitdik

23 ammâ ȯnuŋ yolunu ancak Taŋrı aŋlar

ve ȯnuŋ mekânını o bilỉr

24 zîrâ o yeriŋ tâ kenârlarına dek bakar

cümle gökleriŋ altını görür

25 yeli vezn ėtdikde

ve suları ölçeyle tartdıkda

26 yağmura emir

ve raʿdlarıŋ şimşeklerine yol ėden kimdir

27 ȯnủ gördü ve ȯnủ saydı

ȯnủ hâzırladı ve hem teftîş eyledi

28 ve adâma dėdi ki işte Allahıŋ korkusu hikmet odur

ve kemlikden iʿtirâz ėtmek idrâkdir ¤

Yiğirmi dokuzuncu bâb

29 1 Eyyûb dahi tekrâr kendỉ mesēline dönüp dėdi ki

2 Keşki evvelki aylara ve Taŋrı beni sakladığı günlere göre olaydım

3 kaçanki başım üzerinde çırâğını ziyâlandırırdı

ve ben ȯnuŋ nûru ile karaŋlıklarda gezerdim

4 nice ki yiğitliğim eyyâmında idim

ki Taŋrınıŋ tedbîrî çâdırımıŋ üzerinde idi

5 ve ʿAlâ Külli Kâdir benim ile idi

hem oğlanlarım çevrede iken

6 izlerimi yağ ile yaykadığımda

ve baŋa taşlar zeyt yağını dökdüklerinde

[illegible]irden kapɨdan taşra çıkdığım

ve çârşɨda iskemlemi hâzırladığım zamân

8 oğlanlar beni görüp gizlenirlerdi

ve ihtiyârlar kalkıp dururlardı

9 beğler sözlerini tevakkuf ėtdirirlerdi

ve ağızlarına el korlardı

10 hâkimleriŋ ağzı nihân olurdu

ve dili dimâğlarına yapışırdı

11 diŋleyen kulak ne mutlu baŋa der idi

ve gören göz baŋa şehâdet ėderdi

12 ki feryâd ėden fakîri

ve yârdımcısı olmayan öksüzü kurtarırdım

13 helâk olacağıŋ hayr duʿâsı üzerime gelirdi

ve duluŋ kalbini ırladırdım

14 sıdkı gíyerdim o da beni gíydirirdi

hüküm baŋa kaftân ve tâc gibi idi

15 ben aʿmâya gözler

ve topala ayaklar idim

16 fukarâya baba idim

ve bilmediğim duʿâyı teftîş ėderdim

17 yaramazıŋ azı dişlerini kırardım

ve dendânından şikârı düşürürdüm

18 ve der idim ki yuvamda ölürüm

ve günlerimi kum gibi çoğaldayım

19 köküm sulara açılmış idi

ve dallarımda çiğ konar idi

20 ʿizzetim bende yeŋilenirdi

ve yayım elimde peklenirdi

21 beni diŋlerdi ve katlanırlardı

hem nasîhatime sükut ėderler idi

22 sözümden soŋra tekrâr cevâb vėrmezler idi

belki kelâmım onlara teʾsîr ėder idi

[illegible]ŋa yağmura katlanır gibi katlanırlardı

ve sânki geç yağmura ağzını açarlardı

24 gülerdim onlara ve inanmazlardı

ve yüzümüŋ nûrunu düşürmezler idi

25 yollarını ihtiyâr ėtdiğim zamân başda oturur idim

pâdişâh ʿasker arasında oturduğu gibi

hem yaslılara tesliye ėder kimesne gibi sâkin olurdum ¤

Otuzuncu bâb

30 1 Şimdi ise benden küççük yaşlılar üzerime gülerler

ki babalarını sürümüŋ köpekleri ile komağa tenezzül ėtmezdim

2 ve onlarıŋ ellerinïŋ kuvveti baŋa neye yarar idi

onlara kocalık zâyiʿ oldu

3 zarûret ve kaht sebebiyle yalıŋız idiler

beriyyeye ve karaŋlık hem harâb ve yebâb yerlere kaçarlar idi

4 çalıların yanında ebe gümeci devşirirlerdi

ve ardıç kökünü de ısınmak içi̇n

5 aralıkdan kovulurlardı

üzerlerine hırsız üzerine çıkar gibi çıkarlardı

6 dereleriŋ yarıklarından ve toprağınıŋ

hem taşlarıŋ mağâralarında sâkin olurlardı

7 çalılar arasında kükrerlerdi

dikenler altında cemʿ olurlar idi

8 erâzil hem nâmsız oğulları olup

yerden danî idiler

9 şimdi ise onlara ezgiyim

hem benimle lâkırdılarına sebeb oldum

10 benden ikrâh ėdip benden ırak oldular

hem dahi yüzümden tükrüğü menʿ ėtmediler

11 zîrâ Taŋrı ipimi çözdü ve baŋa cefâ eyledi

ȯnuŋ içi̇n huzûruma ikrâm ėtmeyelim diyė oyanı bırakdılar

12 sağımda gencler üzerime kalkarlar

ayaklarımı itivėrirler

ve mühlik yollarını üzerime yığarlar

13 sebîlimi yıkdılar

onlara yârdımcı yok iken belâma çalışdılar

14 sânki bol gedikden geldiler

hengâme altına yuvarlandılar

15 şaşkınlıklar üzerime döndüler

rûzigâr gibi cânımı kovarlar ve benim halâsım bulut gibi geçdi

16 hem şimdi cânım üzerime dökülür

musîbet günleri baŋa yetişdiler

17 gėcede benim kemi̇klerimi deler

ve nabızlarım râhat ėtmezler

18 zoruŋ çokluğundan esvâbım taġyîr oldu

hem beni kaftânımıŋ eteği gibi sıkar

19 beni balçığa bırakdı

ve toza hem küle beŋzer oldum

20 saŋa feryâd ėderim de baŋa cevâb vėrmezsin

durdum da baŋa mukayyed olmadıŋ

21 baŋa yavuza döndüŋ

elleriŋiŋ kuvveti ile baŋa ʿadâvet ėtdiŋ

22 beni yele kaldırdıŋ beni ȯŋa bindirdiŋ

ve her hikmetimi eritdiŋ

23 bilirim ki beni ölüme

ve her diriye müteʿayyin eve döndereceksin

24 nihâyet mezâra el salamaz

kırġın zamânında içeri̇de olanlar çağrışırlarmı

25 zamânıŋ cevrini çeken içi̇n ağlamadım mı

fukarâ içi̇n cânım sıkılmadı mı

26 ammâ ben íylik umar iken kemlik geldi

ve ziyâya katlanır iken duman geldi

27 bağırsaklarım kaynaşdılar ve sâkit olmadılar

sîbet günleri baŋa takaddüm eylediler

28 kara çehreli gezerdim güneşden deḡil

cemâʿatde kalkdım da çığırdım

29 ejdehâların karındaşı

ve baykuşuŋ yoldaşı oldum

30 üzerimde derim kara oldu

ve kemỉḡim yübûsetden muhterek oldu

31 pes tanbûrum yasa

ve erġanûnum ağlayanlarıŋ âvâzına döndü ¤

Otuz birinci bâb

31 1 Gözlerim ile ʿahd ėtdim idim

pes nice kız oğlan kıza bakmış olurdum

2 zîrâ Taŋrınıŋ yukarɨdan gönderdiḡi hisse nedir

ve ʿAlâ Külli Kâdiriŋ yüksekden vėrilen mîrâsı ne

3 fâsık helâk içỉn deḡilmi

ve fısk işleyenler içỉn ġarîb hâl deḡilmi

4 o yollarımı görmezmi

ve âdımlarımı saymazmı

5 eḡer yalan ile gezdim ise

ve ayağım hîleye ivdi ise

6 Taŋrı beni hakk mîzân ile vezn eylesin

ve benim istikâmetimi bilsin

7 eḡer adımım yoldan sapdı ise

ve kalbim gözlerime uydu ise

hem ellerime bir kir yapışdı ise

8 ben ekeyim de ġayrı yesin

ve filislerim kökünden koparılsın

9 eḡer kalbim bir ʿavrata meftûn oldu ise

ve koŋşủmuŋ kapɨsında iktimân eyledim ise

10 ʿavratım ġayrı kimseye tasarruf olunsun

ve üzerine sâʾir kimesneler eḡilsinler

â fücurdur

ve hükm ile fasl olunmuş fıskdır

12 çün o bir âteşdir ki beni tâ helâk olunca yakardı

ve cümle ʿâʾidemi kökünden koparırdı

13 eḡer kulum ve câriyem ile benimle duʿâları olduklarında

muhâkeme ėtmeden imtinâʿ ėtdim ise

14 ya Taŋrı hükme kalkdı ise ne işlerdim

ve yoklarsa ȯŋa ne cevâb vėrirdim

15 beni karında yapan ȯnủ da yapmadı mı

bizi rahimde düzen bir deḡil mi

16 eḡer fukarâdan murâdını dirîġ ėtdim ise

ve duluŋ gözlerine kusûr ėtdim ise

17 hem lokmamı yalıŋız yedim ise

ve ȯndan öksür dahi yemedi ise

18 ki oğlanlığımdan benimle baba yanında beslenir gibi beslendi

ve anamıŋ karnından beri̇ ȯnủ gözetdim

19 eḡer esvâbsız helâk olacağı

ve sovukda örtűsüz olanı görüp

20 ȯnuŋ belleri baŋa duʿâ ėtmediler ise

ve koyunlarımıŋ yapağından ısınmadı ise

21 eḡer kapıda nusretimi gördüḡümde

yetim üzerine elimi kaldırdım ise

22 küreḡim omuzumdan düşsün

ve kolum balık etimden koparılıp kırılsın

23 zîrâ Taŋrınıŋ kırġınından baŋa korku var idi

çün ȯnuŋ yüceliḡinden kurtulmağa kâdir deḡilim

24 eḡer altuna iʿtimâd ėdip

hâss altuna istîmânımsın dėdim ise

25 eḡer rızkım çok olduğundan

ve elim firâvânlık bulduğundan sevindim ise

26 eḡer güneşe ziyâ ėtdiḡi zamân

aya rûşenlikde iken bakdım ise

27 ve kalbim gizlide aldanıp

ağzım elimi öpdü ise

28 bu da hükm ile fasl olunmuş günâh olurdu

zîrâ yukarɨda Taŋrıyı inkâr ėtmiş olurdum

29 eğer buġzumuŋ meşakkatinden sevine idim

ve ȯŋa belâ tutundukda cünbüş ėtmiş olaydım

30 ammâ dimâğımı bile günâh ėtmeğe komadım

ki ȯnuŋ cânına bed duʿâ isteyem

31 çâdırımıŋ âdamları dėmediler mi

bir kimse bize ȯnuŋ etinden vėreydi duyulmazdık

32 ġarîb sokâkda yatmaz idim

yola kapɨmı açar idim

33 eğer sâʾir adamlar gibi günâhlarımı setr ėdip

derûnumda hatâmı gizleseydim

34 eğerçi ben çok kesreti kurmağa kâdir idim ise

yine de kabîleleriŋ hakîrleri beni korkudurlar idi

ve sükut ėdip kapɨmdan çıkmaz idim

35 keşki beni bir diŋler olaydı

işte ârzûm budur ki

ʿAlâ Külli Kâdir baŋa cevâb vėre

tâ daʿvâcım olan kimesne baŋa bir ihzâr kitâbı vėre

36 yok olayım eğer ȯnu̇ omuzumda taşımazsam

ȯnu̇ tâc yerine bağlanmazsam

37 ȯŋa adımlarımıŋ hisâbını söylerdim

ve beğ yanına varıldığı gibi ȯŋa yaklaşırdım

38 eğer yerim üzerime feryâd ėderse

ve ȯnuŋ süllemleri bile ağlarlarsa

39 eğer mahsûlâtını akçesiz yedim ise

ya sâhibleriniŋ cânlarını incitdim ise

40 baŋa buğday yerine diken

arpa yerine deli̇ce otu bitsin

Eyyûbûŋ sözleri tamâm oldu ¤

Otuz ikinci bâb

32 1 Pes bu üç âdamlar Eyyûbe cevâb vėrmekden fâriġ olunca çün o kendi̇yi sâdık görürdü

2 Râm kabîlesinden Bûzânî Bârâhēliŋ oğlu Elihû Eyyûbe ġazablandı • kendi̇yi Taŋrıdan ziyâde tasdîk ėtdiği için ȯŋa gazabnâk oldu

3 hem ȯnuŋ üç dostlarınıŋ da ġazabı tutuşdu cevâb bulmayıp Eyyûbü ilzâm ėdemedikleri için

4 ve Elihû Eyyûb söyleyinceye dek katlandı zîrâ o hem dostları yaşlarında ȯndan koca idiler

5 ȯndan Elihû görüp ki ol üç âdamlarıŋ ağzında cevâb yok idi ġazabı tutuşdu

6 ve Bûzânî Bârâhēliŋ oğlu Elihû söylemeğe başlayıp dėdi ki

Ben başda küççüğüm siz ise ihtiyârsıŋız

ȯnuŋ içi̇n korkdum

ve benim zannımı size deyivėrmeğe havf eyledim

7 ʿömür görmüş söyleye

ve çok yaşlı hikmeti iʿlâm eyleye der idim

8 hakkâ ki insânda rûh var

ammâ ʿAla Küllî Kâdir iŋ teneffuhu onlara ifhâm eyler

9 kamu ekâbirler ʿâlim değiller

ve kocalar dâʾimâ hikmeti aŋlamazlar

10 ȯnuŋ içi̇n dėdim ki diŋle beni

ben dahi bildiğimi söyleyeyim

11 işte sözleriŋize katlandım

ifhâmıŋıza kulak urdum tâ siz sözleriŋizi teftîş ėdinceye dek

12 ve sizi teʾemmül ėtdim de işte Eyyûbü ilzâm ėden

ve ȯnuŋ sözlerine cevâb vėren yok

13 dėmeyesiz ki hikmeti bulduk

Taŋrı ȯnů redd ėtsin âdam ėtmez

14 Eyyûb baŋa karşı söylemedi

ben de ȯŋa sözleriŋiz ile cevâb vėrmeyem

15 şaşdılar artık cevâb vėremediler

sözleri kendi̇lerinden kaldırdılar

16 pes katlandım ammâ çünki söylemediler

belki durup artık cevâb vėrmezler

17 ben dahi mikdârımca cevâb ėdeyim

hem zannımı deyivėreyim

18 zîrâ sözler ile doluyum

ve karnımıŋ rûhu beni sıkar

19 işte karnım soluksuz şarâb gibi

ki yeŋi tulumları çatlar

20 söyleyeyim ki baŋa teneffüs olsun

dudaklarımı açayım ve cevâb vėreyim

21 bir âdamıŋ hâtırını gözetmeyem

ve bir âdama kinâye ile söylemeyem

22 zîrâ kinâye ile söylemeğe bilmem

yohsa beni yapan teziyye beni helâk ėderdi ¤

Otuz üçüncü bâb

33 1 Pes ya Eyyûb gel benim lâkırdımı diŋle

ve cümle benim sözlerimi istimâʿ eyle

2 işte şimdi ağzımı açarım

ve dimâğımıŋ dili ile söylesem gerek

3 kelimâtım kalbimiŋ doğruluğuna göredir

ve dudaklarım pâk ʿilmi söyleyeler

4 Taŋrınıŋ Rûhu beni yapdı

ve ʿAlâ Külli Kâdiriŋ teneffuhu beni ihyâ eyledi

5 eğer kâdir iseŋ baŋa cevâb vėr

beni karşılayıp dur

6 işte ben seniŋ ağzıŋa göre Taŋrı içi̇n söyleyeyim

ben dahi balçıkdan bir kıtʿayım

7 işte benim korkum seni şaşırmaz

ve benim elim üzeriŋe ağır olmaz

8 tahkîk kulağıma söylediŋ

ve sözleriŋiŋ âvâzını istimâʿ eyledim

9 ben temîzim günâhsız pâkim ben

ve bende yaramazlık yokdur

10 işte üzerime bahâneler bulur

beni kendi̇ne düşman sayar

11 ayaklarımı bukağıya kor

cemîʿ sebîllerimi gözedir

12 işte bu nesnede sâdık değilsin

saŋa cevâb vėreyim zîrâ Taŋrı âdamdan büyükdür

13 niçi̇n ȯŋa karşı çekişdiŋ

ki her sözlere cevâb ėtmez

14 gerçi aŋlamayana Taŋrı bir ya iki söyler

15 düşde gėce rüʾyâsında âdamlar üzerine uykular düşdükde

döşek üzerinde uyuklamalarında

16 o zamân âdamlarıŋ kulağını açar

ve onlarıŋ teʾdîbini hatm eyler

17 âdamı ʿamelden gidermek

ve âdamdan ġurûru gizlemek içi̇n

18 cânını mezârdan menʿ ėtmek içi̇n

hem ʿömrünü ki kılıcdan geçmeye

19 ammâ ahyânen döşeği üzerinde ağrı ile

ve kemi̇kleriniŋ çoğu da pek elem ile taʿzîr olunur

20 ve ȯnuŋ ʿömrü ȯnů etmekden

ve cânını nefîs taʿâmdan nefret ėtdirir

21 eti eksilir ki görünmez

ve görünmeyen kemi̇kler taşraya çıkar

22 ve cânı mezâra ve ʿömrü ölümlü derdlere yaklaşır

23 bir haberci ve biŋden birini beyân ėtmeyeniŋ yanında olursa

ki ȯnuŋ doğruluğunu âdama söyleye

24 Taŋrı ȯŋa rahmet eyleyip diye ki ȯnů mezâra iftidâ eyle ki inmesin

ben ȯnuŋ keffâretini buldum

25 ȯnuŋ eti gencliğinden ziyâde tâze olur

yiğitliğiniŋ günlerine döne

26 Taŋrıya yalvara da ȯndan râzı ola

ve ȯnuŋ yüzünü ibtihâc ile göre

hem Taŋrı âdama kendi̇ hakkını edâ eyleye

27 ȯndan o âdamlara bakıp diye ki hatâ ėtdim

ve doğruyu ifsâd ėtdim de baŋa yaramadı

28 hemân Taŋrı cânımı iftidâ eyleye ki mezâra inmeye

ve ʿömrüm nûru göre

29 işte Taŋrı cümle bunları âdam ile iki üç kerre ėder

30 cânını mezârdan döndermek içi̇n

ki hayyların nûruyla münevver ola

31 diŋle Eyyûb işit beni de sus

ben söyleyeyim

32 sözüŋ var ise baŋa cevâb vėr

söyle ki murâdım seni tasdîk ėtmekdir

33 yohsa sen beni diŋle

sus da saŋa hikmeti öğredeyim ¤

Otuz dördüncü bâb

34 1 Ve Elihû cevâb söyleyip dėdi ki

2 Ey ʿâlimler sözlerimi diŋleyiŋ

ve ėy ʿârifler beni istimâʿ eyleyiŋ

3 zîrâ kulak sözleri deŋer

dimâğ taʿâmı tatdığı gibi

4 hükmü ihtiyâr ėdelim

aramızda hayr nedir bilelim

5 çün Eyyûb ben sâdıkım

ve Taŋrı baŋa hakkımı giderdi dėdi

6 hakkıma yalan söyleyeyim mi

ok yarmam ben bî-günâha elemlidir

7 Eyyûb gibi âdam kim var

ki istihzâyı su gibi içe

8 ve fesâd işleyenleriŋ yoldaşlığı ile yürüp

fâsık âdamlar ile geze

9 çün dėdi ki Taŋrı ile süluk ėtmekden âdama fâʾide yok

10 imdi ʿakıl sâhibleri beni diŋleyiŋ

hâşâ Taŋrıda zulüm ve ʿAlâ Külli Kâdirde fesâd ola

11 ki âdamıŋ fiʿline göre ȯŋa edâ ėder

ve herkese yoluna göre böldürür

12 hem hakîkatde Taŋrı hîç zulm ėtmez

ve ʿAlâ Külli Kâdir hükmü bozmaz

13 yeri ȯŋa kim ısmarlamış

ve ȯŋa büsbütün meskûn dünyâyı kim tefvîz eyledi

14 eğer âdama mukayyed olaydı

hem rûhunu hem nefesini yanına devşirirdi

15 hem her beşer fevt olurdu

ve âdam toprağa dönerdi

16 izʿânıŋ var ise diŋle bunů

kelimâtımıŋ âvâzını istimâʿ eyle

17 hükme buġz ėden kimesne sultân olur mu

ve ziyâdesiyle ʿâdıl olanı zâlim ėdebilirmisin

18 pâdişâha zâlim ve beğlerbeğilere fâsık dėnir mi

19 kanda ki beğleriŋ hâtırını gözetmeyene

ve fakîriŋ öŋünde mâldâr bilinmez

zîrâ onlar cümlesi elleriniŋ ʿamelidir

20 bir ân içinde ölürler

ve dün yarısında kavim müteharrık olup geçerler

ve zahmet çekmeden beğ kaldırılır

21 zîrâ ȯnuŋ gözleri âdamıŋ yollar üzerinedir

ve o cümle âdımlarını görür

22 karaŋlık ve ölüm gölgesi yokdur

ki yaramazlık ėdenler orada gizleneler

23 zîrâ Taŋrı bir âdamı gözetmez

...rıya hükm içi̇n geldiği zamân

24 cebbârları hisâbsız kırar

ve onlarıŋ yerine ġayrıları nasb ėder

25 ȯnuŋ içi̇n ʿamellerini bilmekle

bir gėce dönünce kırılırlar

26 onları fâsıkları gibi

çok seyircileriŋ yerinde urur

27 çün dönüp ardından ayrıldılar

ve cümle yollarını aŋlamadılar

28 ki fakîriŋ feryâdını kendi̇ye yetişdirip

derdmendiŋ fiġânını istimâʿ eyleye

29 zîrâ o râhat vėrirse râhatı kim bozar

yüzünü saklarsa ȯŋa kim bakabilir

ister kavm ister bir âdam bile olsun

30 tâ kim mürâʾî âdam pâdişâhlık ėtmeye

ve kavim kemendlerden kurtula

31 tahkîk Taŋrıya ki bağışlarım

ve bozmayam der teveccüh ėtmek gerek idiŋ

32 görmediğimden ġayrı baŋa öğret

eğer yaramızlık ėtdim ise artık ėtmeyem

33 bu duʿâ senden çıkdı mı ȯnů saŋa ėda eyleye zîrâ nefret eylediŋ

ve olur mu ihtiyâr eylediŋ ammâ ben ėtmedim

pes her ne bili̇rseŋ söyle

34 ʿakıl sâhibleri benim ile yekdil olalar

ve ehl-i ʿilim baŋa uya

35 Eyyûb ʿâkilâne söylemez

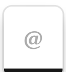
ve ȯnuŋ sözleri idrâk ile değil

36 murâdım bu ki Eyyûb dâʾimâ imtihân oluna

fâsık âdamlar cevâblarına göre cevâblar ėtdiği içi̇n

37 zîrâ günâhına fıskı katıp aramızda safk ėdecek

ve Taŋrı üzerine sözlerini çoğaldacak ¤

Otuz beşinci bâb

35 1 Hem Elihû cevâb söyleyip dėdi ki

2 Bunů hak mı sandıŋ ki Taŋrıdan esdakım dėdiŋ

3 saŋa ne fâʾide olur dersiŋ

günâhı terk ėtsem ziyâde ne müfîd olayım

4 ben saŋa ve seniŋle olan yoldaşlarıŋa cevâb vėreyim

5 göğe bak ve gör

hem bulutlara nazar eyle ki ne kadar senden yücelerdir

6 eğer günâh ėderseŋ ȯŋa ne işlerseŋ gerek

ve ʿisyânlarıŋ çoğalırsa ȯŋa ne ėderseŋ gerek

7 sâdık olursaŋ ȯŋa ne vėrirsin

ya seniŋ eliŋden neŋi alır

8 ancak yaramazlığıŋ seniŋ gibi âdama

ve sıdkıŋ âdam oğluna fâʾidelidir

9 mazlûmlar ʿazîm zulümden feryâd ėderler

ve cebbârlarıŋ bâzûsu içi̇n fiġân ėderler

10 kimse dėmez ki kanı beni yapan Taŋrı

ki gėcede ırlayışlara sebeb vėrir

11 ol ki bizi yeriŋ hayvânlarından ziyâde öğredir

ve bize havâ kuşlarından artık taʿlîm ėder

12 o zamân şerrîrleriŋ tekebbürlüğü içi̇n feryâd ėderler de isticâb ėtmez

13 tahkîk Taŋrı bâtıllığı isticâb ėtmez

ve ʿAlâ Külli Kâdir ȯŋa nazar ėtmez

14 kanda kaldı seni ki ȯŋa bakmazsın dėrsin isticâb eyleye

kendi̇ŋe huzûrunda hükm eyle de ȯŋa katlan

15 şimdi ȯnuŋ saŋa uğrayan ġazabı hîç gibidir

zîrâ o günâhlarıŋıŋ kesretini bilmek istemedi

16 imdi Eyyûb ağrını bî-maʿnî açar

ve bilmeksizin lâkırdıları çoğaldır ¤

Otuz altıncı bâb

36 1 Ve dahi Elihû tekrâr dėdi ki

2 Baŋa dahi biraz katlan da saŋa deyivėreyim

zîrâ dahi Taŋrı içi̇n sözler var

3 maʿrifetimi uzakdan alayım

ve beni yapanı tasdîk ėdeyim

4 çün hakîkat-ı hâl sözlerim yalan değil

seniŋ yanıŋda tamâm rây sâhibi olayım

5 işte Taŋrı kavîdir kimseyi redd ėtmez

ʿimniŋ kuvveti ile kavîdir

6 fâsıkı yaşatmaz

ve fukarâya hakkı vėrir

7 sâdıkdan gözlerini menʿ ėtmez

onları ebeden pâdişâhlar ile tahtda oturdur da rifʿatli olurlar

8 ve eğer bukağılarda esîrler ise

ve fakrıŋ iplerine tutulurlar ise

9 o zamân onlara işlerini

ve ʿisyânlarınıŋ artdığını bildirir

10 onlarıŋ kulağını teʾdîbe açar

hem söyler ėder ki fıskdan rücuʿ ėdeler

11 eğer diŋleyip ʿibâdet ėderler ise günlerini hayırda

ve senelerini sefâlarda geçireler

12 ammâ diŋlemezler ise kılıcdan geçeler

ve mağrifet eksikliğinden öleler

13 ammâ mürâʾî kalbliler hiddeti katarlar

ve onları esîr ėtdiğinden feryâd ėtmezler

14 onlarıŋ cânı genclikde

ve ʿömrü meʾbûnlar arasında ola

15 fakîri ise kendi̇ fakrından kurtara

ve müzâyakada onlarıŋ kulağını aça

16 ve hem seni de müzâyakadan sıkleti olmayan vüsʿata kaldırırdı

ve sofraŋıŋ huzûrunda semîz taʿâm ile dolu olurdu

ımâ fâsık olan hükme yetişdiŋ

hüküm ve ʿadâlete tutulduŋ

18 zîrâ ġazaba geldi

sakın seni kötekle kaldırmasın

ve fidye çokluğu seni kurtarmaya

19 seniŋ mâlıŋa iʿtibâr mı ėder

ne altuna ne cümle iktidârıŋ kuvvetine iʿtibâr ėder

20 ol gėce içi̇n ki kavimler kendi̇ yerinde kırılır

ġam ve ġussa çekme

21 sakın bâtıllığıŋa bakma

ki bunů fakriden evlâdır diyė̇ ihtiyâr ėdesiŋ

22 işte Taŋrı ȯnů kendi̇ kuvveti ile rifʿatli ėder

ȯnuŋ gibi muʿallim kimdir

23 yolunu ȯŋa kim ısmarladı

ve ȯŋa kim diyebilir ki fesâd eylediŋ

24 hâzırıŋda olsun ki ȯnuŋ fiʿllerine taʿzîm ėdesin

çün âdamlar onları müşâhede ėderler

25 ki her âdam onları görür

ve her insân uzakdan seyr ėder

26 işte Allah ekberdir ve biz bilmeziz

ve seneleriniŋ hisâbı bî-nihâyedir

27 zîrâ sularıŋ damlalarını eksildir

ve bulutlarına yağmuru dökdürür

28 ki bulutlardan damlarlar

ve âdamlar üzerine bolca takattur ėderler

29 bundan mâʿadâ bir kimse bulutlarıŋ yayılmasını

ve çâdırınıŋ gürüldű̄sünü aŋlar mı

30 işte ȯnuŋ içi̇n nûru yayar

ve deŋiziŋ köklerini örter

31 zîrâ kavimlere onlar ile hükm ėder

ve vâfir taʿâm vėrir

ru elleri ile örter

ve ȯŋa uğrayacağını ısmarlar

33 ȯŋa murâdını beyân ėder

sürű üzerine ya tahıl üzerine mi düşecekdir ¤

Otuz yedinci bâb

37 1 Buŋa da yüreğim ditreyip yerinden sıçrar

2 ȯnuŋ korkulu âvâzını

ve ağzından çıkan sözünü bir-hoş diŋleyiŋ

3 ȯnů cümle gökler altında

ve kendi̇ nûrunu yeriŋ nihâyeti üzerine doğruldur

4 ȯndan soŋra sedâ ile kükrer ve yüceliğiniŋ âvâzı ile raʿd ėder

hem savtı işidildiği gibi onları taʿzîb ėtmez

5 Taŋrı Teʿâlâ kendi̇ âvâzı ile ʿaceb gürüldür

ʿazametler eyler de biz aŋlamazız

6 zîrâ kara ve ince yağmura

hem iri yağmura yere nâzil ol der

7 o her âdamı kapar

kendi̇niŋ işçilerini bilmek içi̇n

8 ve cânavar dahi gizliliğine girip

kendi̇ inlerinde sâkin olur

9 cenûbdan sağanak ve şimâlden sovuk geli̇r

10 Taŋrı Teʿâlânıŋ nefesinden tüŋ geli̇r

ve sularıŋ bolluğu müzayyak olur

11 hem iskâ içi̇n buludu yürüldür

ve kendi̇ nûruyla sehâbları dağıdır

12 ve onlar dolay yaŋa cevelân ėderler

işlenecek ve meskûn dünyânıŋ yeri yüzünde emr olunmuş işine göre

13 ȯnů ya teʾdîb içi̇n ya kendi̇ yeri içi̇n

ya ihsânı içi̇n vücuda geti̇rir

14 diŋle bunů ėy Eyyûb

ve Taŋrınıŋ ʿacâʾiblerini teʾemmül eyle

15 bilirmisin Taŋrı onları ne şekil kullanır

ve nice ki buludundan nûru ziyâletdirir

16 buluduŋ tevâzününü

ve kâmil maʿrifetliniŋ ʿacâʾîblerini bili̇rmisin

17 nice ki esvâbıŋ ısınırsa

yerde cenûbu sâkin ėtdirdikde

18 dökülmüş ayna gibi

pek olan gökleri ȯnuŋ ile yaydıŋ mı

19 ȯŋa ne diyelim bize bildir

çün zülmetler ucundan sözü hâzır ėtmeziz

20 söylersen ȯŋa deyivėrilirmi

bir kimse söylese tahkîk telef olurdu

21 şimdi bile göklerde rûşen olan nûra bakmazlar

çün geçen rûzigâr onları temîzledi

22 ve altınlı nûr şimâlden geli̇r

pes Taŋrı Teʿâlâ her tarafdan heybetli ve zü'l-celâldir

23 bulamadığımız ʿAlâ Külli Kâdiriŋ kudreti

ve hükmü ve ʿadâletiniŋ çokluğu ʿazîmdir ėzâ ėtmez

24 ȯnuŋ içi̇n adâmlar ȯndan korkalar

cümle ʿakıl sâhibleri ȯnů görmeğe kâdir değiller ¤

Otus sekizinci bâb

38 1 Ȯndan soŋra Allah Teʿâlâ Eyyûbe kendi̇ kasırġası ile söyleyip dėdi ki

2 Kimdir bu ki maʿrifetsiz kelâm ile nasîhati taġdiye ėder

3 şimdi er gibi belleriŋi kuşan

saŋa sorayım da ve baŋa iʿlâm eyle

4 ben yeri temelledikde nerede idiŋ

idrâkiŋ var ise beyân eyle

5 ȯnuŋ ölçűlerini kim dizdi bili̇rseŋ eğer

yŋ üzerine hattı kim çekmişdir

6 ȯnuŋ kâʿideleri neniŋ üzerine rekz olundu

köşe taşını kim kodu

7 sabâh yıldızları bile ırladıkda

ve Taŋrınıŋ cümle melekleri alkış ėtdikde

8 ve deryâ rahimden çıkarılıp çıkdığında

kapɨlar ile kim kapadı

9 libâsını bulut ve dumanı kundak içỉn koduğumda

10 ve üzerine farzımı sâbit ėtdim

hem ȯŋa tırkazlar ve kapɨlar takdım

11 ve dėdim ki tâ buraya dek gelesin artɨğa geçmeyesin

hem müvecikiŋ ġurûrunu bunda alıkoyasın

12 hîç ʿömrüŋde sabâhâ emr ėtdiŋ mi

sehere yerini gösterdiŋmi

13 yeriŋ nihâyetlerini kaplamak içỉn

ki fâsıklar ȯndan sıvışalar

14 ve yeri tıyn-ı mahtûm gibi tebdîl ėtmek içỉn

ki libâs gibi dura

15 ve onlarıŋ ziyâsı fâsıklardan menʿ olunmak içỉn

hem yüce kol kırılmak içỉn

16 deryânıŋ deriŋliğine girdiŋ mi

ve kaʿrıŋ dibinde gezdiŋ mi

17 mevtiŋ kapɨları saŋa açıldı mı

ve ölüm gölgesiniŋ bâblarını gördüŋ mü

18 yeriŋ ʿarzına idrâkiŋ yetişdi mi

hepisini bilỉrseŋ deyivėr

19 nûr sâkin olduğu yol kandadır

ve karaŋlığıŋ makâmı neresedir

20 ki ȯnů alıp kendỉ sınɨrına getỉresin

ve ȯnuŋ eviniŋ yollarını aŋlarsın

21 belî bilỉrsin kaʾannahu o zamân doğduŋ

ve günleriŋiŋ hisâbı çokdur

22 karıŋ mahzenlerine girdiŋmi

ve dolunuŋ hazînelerini gördüŋmü

ki ȯnů sıklet zamânı

ve cenk ve cidâl günü içi̇n sakladım

24 nûr tevzîʿ olunduğu yol neredедir

ve yer üzerine şark yeli nereden yayılır

25 taşkınlığa su yollarını

ve yıldırımıŋ şimşeklerine yolu kim taksîm eyledi

26 âdam olmadığı yere

ve bir kimse olmadığı beriyyeye yağdırmak içi̇n

27 harâb ve yebâb yeri tok ėtmek içi̇n

ve filisiŋ mahrecini filislendirmek içi̇n

28 yağmuruŋ babası var mı

ya çiğiŋ katrelerini kim doğurtdu

29 buz kimiŋ karnından çıkar

ve göğüŋ kırağısını kim doğurtdu

30 sular saklanıp taş gibi olurlar

ve kaʿrıŋ yüzü müncemmed olur

31 Ülkeriŋ niʿmetlerini bağlayabilirmisin

ya Sühânıŋ bendlerini çözermisin

32 kendi̇ vaktinde burcları ihrâc ėdermisin

ve Râhimi oğullarıyla götürebilirmisin

33 gökleriŋ farzlarını bili̇rmisin

ȯnuŋ saltanatını yerde kurarmısın

34 seni suların çokluğu örtsün diyė

buluda âvâzıŋı kaldırabilirmisin

35 yıldırımları gönderebilirmisin

ki varıp saŋa işte biz hâzırız diyeler

36 âdamıŋ derûnuna hikmeti kim kodu

ya ʿakla izʿânı kim vėrmişdir

37 gökleri hikmet ile kim saydı

ve havâdan döküleni kim dikdirir

38 kaçanki toz ezilip dökülür

kesekler birbirine yapışır

39 (39:1) hîç arslana şikârını avlarmısın

ve arslancıklarıŋ iştâhını doyururmusun

40 (39:2) inlerinde siŋdiği ve pusủ ėdip

mağâralarında yatdığı zamân

41 (39:3) karġaya ġıdâsını kim hâzırlar

yavruları Taŋrıya çığrışıp

yeyeceği olmadığından dolaşdığı zamân ¤

Otuz dokuzuncu bâb

(Osm metindeki 39:1-3 için 38:39-41'e bakınız)

39

1 (4) Dağ keçileriniŋ doğurduğu zamânı bilỉrmisin

ve geyikleriŋ yavruladığını gözetdiŋ mi

2 (5) tamâm gebeliğiniŋ ayları saydıŋmı

ve doğurdukları vakti bilỉrmisin

3 (6) eğilirler tenattüc ėderler

ağrılarını yeyinledirler

4 (7) yavruları tendürüst olup büyürler

taşra çıkarlar ve artık onlara dönmezler

5 (8) yâbân eşeğini kim salıvėrdi

ve vahşî himârıŋ bendlerini kim çözdü

6 (9) ki ȯŋa beriyyede ev

ve tuzlalarda mesken kodum

7 (10) şehirleriŋ hengâmelerine güler

câbîniŋ şamâtaşarını işitmez

8 (11) araşdırdığı dağlar ȯnuŋ otlağıdır

ve her yeşili yoklar

9 (12) gergedân saŋa hizmet ėtmek istermi

seniŋ yemliğiŋiŋ yanında gėcelermi

10 (13) gergedânı nadas ipi ile bağlayabilirmisin

seniŋ ardıŋdan dereleri sürgülermi

11 (14) kuvveti büyükdür diyė ȯŋa iʿtikâd ėdermisin

ve ȯŋa işiŋi ısmarlarmısın

12 (15) ȯŋa inanırmısın ki saŋa tohmuŋuŋ mahsûlünü geri vėre

ve ȯnủ hirmeniŋe düşüre ü

13 (16) tâvûs kuşunuŋ nâzik kanadları

ve deve kuşunuŋ yeleḡi ve tüyü sendenmidir

14 (17) ki yımurdalarını yere bırağır

ve onları toprak üzerinde ısıdır

15 (18) ve unudur ki ayak onları basa

ve sahrânıŋ hayvânı onları çíḡneye

16 (19) yavrularına merhamet ėtmez sânki ȯnuŋ deḡiller

zahmeti söḡmeḡe olup bî-pervâdır

17 (20) zîrâ Taŋrı ȯŋa hikmeti unutdurdu

ve ȯŋa idrâkdan hisse vėrmedi

18 (21) yükseḡe kalkdığı zamân ata

ve ȯŋa binene güler

19 (22) ata kuvvet sen mi vėrdiŋ

ȯnuŋ boğazını kişnemek ile sen mi bezediŋ

20 (23) ȯnủ çekirgeyi gibi korkudabilirmisin

ȯnuŋ ʿazametli sihâli heybetdir

21 (24) derede hafr ėder

kuvvetde coşar

silâh karşısına çıkar

22 (25) korkuya güler de ürkmez

ve kılıc yüzünden dönmez

23 (26) üzerinde tîrkeş ve yalabık

mızrâk hem hişt çıŋşarlar

24 (27) hücum ve darġınlıkda yeri yutar

ve inanmaz ki boru sedâsıdır

25 (28) borủ çalındıkca hiy hiy der

ırakdan cengî beḡleriŋ hareketini hem çığırışını kokular

26 (29) doğan seniŋ idrâkiŋle mi uçup

âdlarını cenûba açar

27 (30) kartal seniŋ ağzıŋıŋ emri ile mi kalkınır

ve yuvasını yüce yerlerde yapar

28 (31) kayada kayanıŋ eteğinde

ve yanaşılmaz yerde konup sâkin olur

29 (32) oradan yeyeceği araştırır

ȯnuŋ gözleri ırakdan gözedir

30 (33) ȯnuŋ yavruları kan sorarlar

ve leş kanda ise onlarda onda

{Osm metindeki 39:34-38 için 40:1-5'e bakınız}

Kırkıncı bâb

40 1 (39:34) Ve dahi Allah Teʿâlâ Eyyûbe cevâb söyleyip dėdi ki

2 (39:35) ʿAlâ Külli Kâdir ile çekişeni Taŋrı teʾdîb ėder mi

kim ki Taŋrı ile mübâhese ėderse buŋa cevâb vėrsin

3 (39:36) o zamân Eyyûb Allah Teʿâlâya cevâb vėrip dėdi ki

4 (39:37) işte ben hakîrim

saŋa ne cevâb vėreyim

ağzıma elimi koyup sükut ėderim

5 (39:38) bir söyledim bir dahi söylemeyem

belki iki ammâ ziyâde ėtmeyem ¤

6 (1) Ve Allah Teʿâlâ kasırġâdan ol Eyyûbe cevâb vėrip dėdi ki

7 (2) Şimdi er gibi belleriŋi kuşan

saŋa sorayım da baŋa iʿlâm eyle

8 (3) benim hükmümü fesh ėdebilirmisin

ve sen sâdık olasın diyė beni ilzâm ėdermisin

9 (4) Taŋrınıŋ bâzûsu gibi bâzûŋ var mı

ve ȯnuŋ gibi âvâzıyla gülebilirmisin

10 (5) imdi hâlâ ʿulüvv ile donan

ve şeref-i ʿizzet ve şöhret ile melbûs ol

11 (6) ġazabıŋıŋ hiddetini izhâr eyle

ve her mağrûra bak da ȯnů alçakla

12 (7) her mütekebbire bak da ȯnů çökdür

ve fâsıkları kendi̇ yerinde sahk eyle

13 (8) onları bile toprakda gizlet

yüzlerini mahfî yerlerde de habs eyle

14 (9) ben de saŋa mukırr olayım

ki sağ eliŋ seni kurtarır

15 (10) işte seni gibi yapdığım fil

sığır öküz gibi ot yer

16 (11) işte ȯnuŋ kuvveti bellerinde

ve zoru karnınıŋ göbeklerindedir

17 (12) kuyruğunu erz ağacı gibi salındırır

hâyalarınıŋ siŋirleri sarmaşıklıdır

18 (13) kemi̇kleri bakır çıbukları

ve ʿazımları demi̇r pâreleri gibidir

19 (14) Taŋrınıŋ ʿamellerinden baş odur

ȯnů yapan ȯŋa kılıcını yapışdırır

20 (15) dağlardan ȯŋa ot yetişilir

ki sahrânıŋ cümle hayvânları ȯnda oynarlar

21 (16) gölgeli ağaclar altında

kamış ve batakların gizli yerlinde yatır

22 (17) gölgeli ağaclar ȯnů kendi̇ gölgesi ile örterler

seylleriŋ söğüd ağacları ȯnů çevirirler

23 (18) işte o ırmağı kabz ėder ki tîz gitmeye

iʿtikâd ėder ki Yârdeni ağzına çeke

24 (19) ȯnů göze göre kimse tutarmı

kemendler komak içi̇n burnunu delebilir

{Osm metindeki 40:20-28 için 41:1-9'e bakınız}

Kırk birinci bâb

41 1 (40:20) Leviyatanı dili altına batdırdığıŋ olta ile

ve sicim ile çıkarabilirmisin

2 (40:21) burnuna çengeli koyup

çeŋesini diken ile delebilirmisin

3 (40:22) saŋa niyâzı çok ėdermi

saŋa yavaşlıklar söylermi

4 (40:23) seniŋle ʿahid kesermi ki

ȯnů ebedî kul olsun diyė alasın

5 (40:24) kuş ile oynar gibi ȯnuŋla oynayıp

ȯnů kızlarıŋ içi̇n bağlayabilirmisin

6 (40:25) yoldaşlar ȯndan ötürű ziyâfet ėdip

bâzirgânlar arasında ȯnů paylaştırabilirmisin

7 (40:26) ȯnuŋ derisini kancalar

ve başını balıkcı sıbkınlarıyla doldurabilirmisin

8 (40:27) gel üzerine eliŋi ko

artık cengi aŋmayasın

9 (40:28) işte almayasıŋ ümîdi yalancılıkdır

görüşde bile insân yıkılır ¤

10 (1) Öyle cürʾetli yokdur ki ȯnů uyandıra

ya öŋümde duracak kimdir

11 (2) baŋa kim hibe ile sebak eyledi ki ben ȯŋa edâ ėdeyim

gök altında ne varise benimdir

12 (3) ȯnuŋ aʿzâlarını ve kuvvet hâlini

hem terkîbiniŋ güzelliğini söylemeyince olmam

13 (4) ȯnuŋ yüzününüŋ libâsı kim açar

iki kat kantarma ile ȯŋa kim gelebilir

14 (5) ağzınıŋ kapɪlarını kim açar

dişleriniŋ çevrelerinde korku var

15 (6) pek kalkanları mütekebbir nesnedir

her biri dar mühür ile kapalıdır

16 (7) birbirine yapışır da aralarına yel giremez

17 (8) birbirine katışık olup

yapışıklardır ki ayrılmazlar

18 (9) aksırışları nûru ziyâlandırır

gözleri seheriŋ kirpiklerine beŋzer

19 (10) ağzından yanar çıralar gider

âteş kığılcımları çıkar

20 (11) burun deliklerinden kaynar çömlekden

ya kazġandan çıkar gibi dütün çıkar

21 (12) nefesi korları tutuşdurur

ve ağzından ʿalev çıkar

22 (13) kuvvet boynunda konar

ve kasâvet ȯnuŋ öŋünde takla kılar

23 (14) etiniŋ vaslaları bitişikdir

iç eti pekdir deprenmez

24 (15) yüreği taş gibi pekdir

ve değirmeniŋ alt taşı gibi sulbdür

25 (16) ȯnuŋ kalkışından kavîler korkarlar

ȯnuŋ kırġınından mevte hâzırlanıp günâhdan arınırlar

26 (17) ȯŋa yetişen kılıc

mızrak hişt ve cebe dayanmaz

27 (18) demiri saman yerine

ve nuhâsı çürük ağac yerine sayar

28 (19) yayıŋ oku ȯnů kaçırmaz

sapan taşları ȯŋa aŋıza dönerler

29 (20) mancınık taşları aŋız yerine sayılırlar

mızrağıŋ raʿşine güler

30 (21) altında keskin saksı pâreleri var

kendiye balçıkda keskin şeyleri döşedir

31 (22) deriŋ deŋizi çömlek gibi kaynadır

deryâyı maʿcûncunuŋ havânına dönderir

32 (23) kendiniŋ ardınca yolu yalabdır

sânki kaʿr şeybe dönmüş

33 (24) toprak üzerinde ȯnuŋ misli yokdur

ki korkusuz yapılmış ola

5) her yüceyi hor görür

cümle ehl-i rifʿat üzerine pâdişâhdır ¤

Kırk ikinci bâb

42 1 Ȯndan Eyyûb Allah Teʿâlâya cevâb vėrip dėdi ki

2 Bilirim ki her şeye kâdirsin

ve kasd ėtdiğiŋ şey menʿ olunmaz

3 kimdir bu ki nâdânlık ile müşâvereyi tağdiye ėder

ȯnuŋ içi̇n söyler idim ammâ aŋlamazdım

benden mahfî idiler de bilmez idim

4 pes diŋle ve söyleyeyim

saŋa sorayım da baŋa iʿlâm eyle

5 kulakla seni işidirdim

ammâ şimdi gözüm seni gördü

6 ȯnuŋ içi̇n söylediğimi inkâr ėderim

ve tozda hem kül üzerinde nedâmet çekerim

7 ve oldu ki Allah Teʿâlâ bu sözleri Eyyûbe söyledikden soŋra Allah Teʿâlâ Elifâz Temannîye dėdi ki üzeriŋe ve iki yoldaşlarıŋ üzerine ġazabım oldu ki benim hakkıma kulum Eyyûb gibi doğru söylemediŋiz

8 pes şimdi kendi̇leriŋize yedi buzağı ve yedi koçu alıŋ da kulum Eyyûb siziŋ içi̇n duʿâ eyleye ve ȯnuŋ duʿâsını kabûl ėdip size taʿayyüb ėtmem çün benim hakkıma kulum Eyyûb gibi doğru söylemediŋiz

9 bu kez Elifâz Temânî ve Bildâd Şûhî ve Sofar Naʿamâtî varıp Allah Teʿâlâ onlara söylediği gibi ėtdiler • Allah Teʿâlâ dahi Eyyûbüŋ duʿâsını kabûl eyledi

10 ȯndan Allah Teʿâlâ Eyyûbüŋ alınmışını geri̇ vėrdi • yoldaşları içi̇n duʿâ ėtdikden soŋra ve Eyyûbüŋ her nesi ki var idi ise iki kat artırdı

11 ve cümle yoldaşları hem cümle kız karındaşları ve evvelden ȯnů bilen cümlesi cemʿ olup ȯnuŋ ile evinde etmek yediler ve ȯŋa taʿziye ve Allah Teʿâlâ ȯŋa geti̇rdiği cümle belâ içi̇n tesliye eylediler hem herkes ȯŋa bir nukre ve bir altun tavik vėrdiler

12 ve dahi Allah Teʿâlâ Eyyûbüŋ soŋ hâline evvelkiden ziyâde bereket vėrdi şöyle ki on dört biŋ koyunu ve altı biŋ devesi ve biŋ cift öküzü hem biŋ sıpaları var idi

13 ve ȯŋa yedi oğul hem üç kız oldu

14 kızlarıŋ birisine Yemima ve ikincisine Kezuʿa ve üçüncüsüne Keren-Hafuk diyė adını kodu

15 ve bütün vilâyetde Eyyûbüŋ kızları gibi güzel ʿavratlar bulunmadı hem babası onlara karındaşlarınıŋ arasında mîrâs vėrdi

16 bundan soŋra Eyyûb yüz kırk yıl yaşayıp oğullarını ve oğullarınıŋ oğullarını gördü dört kuşağa dek

17 ȯndan Eyyûb koca ve sâlhûrde olup vefât eyledi ¤

yûb tamâm oldu)

(Mâkabl + Ali Bey'in parafı)

